

Brassói Lapok

XLI. évfolyam
42 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csülörtök

1935. évi február 21

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 66 lej. — Posta: kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegdoldalon 5.50 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

A szittyia korbács

Ámult csodálkozással és hitetlen fejforgatással olvassuk a bukaresti ügyvédgyűlésen elhangzott beszédeket. Ezuttal szakmai értekezleten hörgött az uszítás, ezuttal nem kimondottan politikuskok, hanem ügyvédek: jogászok fogalmazták szavakba, mondatokba a következőket:

Ebben az országban csak a kisebbségiek élnek jól. Itt csak a kisebbségiek számára van kereseti lehetőség, ennek az országnak minden jelentős jövedelme csak a kisebbségiek zsebébe folyik, csak a mi számunkra terem a szabadság-jog minden fajtája, közöttünk nincsenek koldusok, csak krözusok. Természetesen az egészen fantasztikussá méretezett demagógia megtalálja a megoldás módjait is. Ki kell üzni bennünket az életlehetőségek minden területéről. Igen, a romániai jogászság egyik disze, egy volt miniszter nyíltan ki is mondta: korbácsot nekünk, nem jogokat. A békeszerződés is tréfa és minden olyan törvény tréfa, amelyik számunkra is fedeleket épít és a mi gyermekeink számára is biztosítja a gyerejogot.

Felnőtt férfiak szájából jöttek ki olyan szavak és mondatok, amelyeket néhány esztendővel ezelőtt még a zulu-koffer gyermekek is túlzott játéknak találtak volna.

Jogászok, jogászok, jogászok mondtak olyat: „Mi tud tehetjük magunkat a békeszerződéseken...”, „...a fegyveres rab-szolgák a korbács láttára lehajtották a fejüket és elismerték őket uraiknak”, „igenis, lehet törvényileg bevezetni az arányszámot...”, „nem látjuk az ellenséget”.

Igen, mi vagyunk az ellenségek. Mi, boldogtalan kisebbségiek, akik évek óta egyre ijedtebben, egyre sirósabban és egyre elhagyottabban kiáltjuk, jajgatjuk: Mi lesz velünk, mi lesz velünk...

Igen, mi vagyunk azok, akik elesszük a románság elől a dus ország dus kenyereit. A magyar vasutas, a magyar postás és a magyar tisztviselő, orvos, ügyvéd, kereskedő az, aki miatt az új román generáció még most sem tud a honfoglaló hatalmába jutni. A mi gyermekeink, a még korbácsmentes és fegyveres rab-szolgák azok, akik visszaverik őket a pozíciókból.

Oh, nem lehet erre csak egyszerűen azt mondani, hogy mindez hazugság, hiszen mindenki tudja, hogy már a kisebbségi tömegeknek alig van betevő falatjuk. Másról van itt szó, egy történelmi hazugság haldoklásáról, egy tehetetlen réteg impotenciájáról, amely egyre ordítóbb hazudozásra kényszerül.

A hazug politika ijedt lovagjai bátrakká váltak. Nem lehet bevallani, hogy tehetetlenek és osztályozhatatlanság nélkül különösen a mai világválságban egyre kirívóbbakká válnak a hullafoltok.

A hazugság ruzsával kendőzik magukat pirosra a politika kívénül örömlényai és így kerül Vajda Sándor is nagy fals szólamával a kolozsvári operába.

Bennünket odadobni áldozatul a leg-
öcskébb és legkönyebb politikai zse-
nialitás. Beverklizni, hogy mi esszük el a kenyeret a román tömegek elől, leg-
alább olyan aljas, mint amilyen ala-
csonyrendű találékonyság. De ideig-
örág jó módszer mostanában.

Ezért nagy politikus Hitler ur, mert erre legalább megtanította a másodren-
dieket, az utánbátrakat, akiknek hősi-
essége abban kulminál, hogy fel merik
pofozni a nyomorékot.

Hitler ur a hatvanmillió Németor-
szágban félmillió zsidó vagyonával
akart krisztusi feladatot végezni. De
esodára csak Krisztus volt képes, nem

„A numerusz klauzusz a revizionisták malmára hajtja a vizet”

A főváros vezető lapjai erőlyesen vissza- utasítják a „keresztény ügyvédek” kisebbségellenes programját

Minisztertanácsi határozat alapján olcsó kukoricát osztanak ki az inséges megyékben
Miről kiáltványozott a nemzeti-parasztpárt Máramarosmegyében

Tatarescu beszámolt Bratianu Dinunak a Skoda-tárgyalásokról

Bukarest, február 20

A fővárosi román sajtónak az a ré-
sze, amely a kisebbségi egzisztenciákra
törő sovinszta hullámvérsek közepette
is ragaszkodik a demokracia tárgyal-
gosságra intő hagyományaihoz, nagy
megütközéssel fogadta a „Keresztény
román ügyvédek nemzeti szövetségé-
nek” megalakulását és a gyűlés folya-
mán elhangzott beszédeket. Az Adeve-
rul mai számában két cikk is foglal-
kozik a mozgalommal. Az egyikben Ti-
tel Petrescu, a bukaresti ügyvédi ka-
mara fegyelmi bizottságának nagyte-
kintélyű tagja mondja el véleményét a
„numerus romanus”-ról.

— A mozgalmat — hangzik a nyilat-

kozat — úgy tekintem, mint az általá-
nos gazdasági krízis következményét, a
melyből egyes politikusok be nem val-
lott céljaik számára hasznót igyekeznek
huzni. A mai gazdasági helyzet követ-
keztében ugyanis úgy az ügyvédek,
mint a többi szabadpályákon elhelyez-
kedett intellektüelek a legmegalázóbb
viszonyok közé jutottak. Néhány „ügy-
véd primadonna” kivételével, a tul-
nyomó többség a legszörnyűbb nyo-
morban él. A fiatal ügyvédek, valamint
a véglegesített jelöltek, akik a nagy
többséget képezik, elvesztették minden
reményüket, tekintve, hogy még a min-
dennapi kenyerüket sem látják biztosít-
ottnak. Meg kell érteni ennek a fiatal-
ságnak a szenvedéseit és a keserűséget,

mely lelkét eltölti akkor, amikor joguk
lehetne vidám, könnyű életet élni. A
kamara, amely maga is szegény, nem
támogathatja őket. Erkölcsmegújodást
pedig nem várhatnak attól a gazdasági
és társadalmi rendszertől, amely éppen
szervezetlensége és amiatt az anarkia
miatt omlik össze, amire épült. Észszerű
volna, ha az elégedetlenségek a krízis
és a nyomor rendszere ellen fordulná-
nak. Am nem ez történik. Az elámitott
lelkeket az antiszemitizmus mellékös-
vényére terelik. Ez annál is inkább meg-
történhetik, mivel a fajvédelem járvá-
nya néhány év óta nálunk is tért hódít-
tott. Nem éle Németország határai kö-
zött egy egész nemzet, melyet ez a kol-
lektív örülltség tart hatalmában.

Cuza megszaporodott

— Volt idő, amikor Romániában csak
Cuza professzor hangoztatott antiszemi-
ta jelszavakat. A cuzizmusból később
kialakult a vasgárda, melynek legelső be-
mutakozása egy politikai gyilkosság
volt. Ma Vajda Sándor és barátai kísé-
lik meg a sovinszta ösztönök és az em-
bertelen szenvedélyek nem minden ér-
dek nélkül törtető felkorbácsolását. Jel-
szavaik behatoltak az ügyvédi kama-
rákba is, ahol eddig otthonra leltek a
szabadság, a türelmesség és az emberi-
esség eszméi.

— Mt követelnek az ügyvédek? Hogy
hivatalosan is állapittassék meg az el-
lentét, ami a többségi nemzet és a faj,
nyelvi és vallási kisebbségek között
fennáll. Jelszavuk: a numerus romanus.

Követeljük-e Németország példáját?

— 1914-ben, amikor II. Vilmos és
Bethmann-Holweg Németországa egy
nemzetközi szerződéssel kapcsolatban
arra az álláspontra helyezkedett, hogy
egy „papirrongy” nem kötelezheti sem-
mire, maga ellen zudította az egész em-
beriséget s a háboru, amely ellene el-
indult, noha gazdasági okai voltak, a
jog és a civilizáció háboruja lett. (Né-
metország pedig akkor rettegett nagy-

Ezt az etnikai és vallási megkülönböz-
tést viszont lehetetlen végrehajtani az
érvényben levő törvények keretei kö-
zött. Tehát meg kell változtatni a tör-
vényeket. Igen ám, de az ilyen értele-
men alkotott, vagy módosított törvények
az alkotmánnyal jönnének ellentétbe,
mely „megállapítja a románok jogait,
faji származásra, nyelvre és vallásra va-
ló tekintet nélkül, valamint a közterhek
viselésére vonatkozó kötelezettségeit”.
Változtassuk meg az alkotmányt? Ez
megtörténhetne, ha nem kötnének ben-
nünket nemzetközi szerződések, melyek
az alkotmány rendelkezéseit szabályoz-
zák. „Legyük magunkat túl a nemzet-
közi szerződésekben” — jelentette ki a
gyűlés egyik szónoka. Vajjon lehet-e
úgy beszélni?

hatalom volt.) Ma ez az állam újra fél-
relőki a békeszerződéseket, amivel azt
érte el, hogy az egész világ öntudata el-
lene szövetkezett és bojkottálja ott, a
hol lehet. Ismétlem: a hatalmas Német-
országról van szó.

— Követeljük-e ezt a példát, akik-
nek létezését kétségtelenül etnikai jo-
gaink, de ezek mellett mások akarata és
kezessége is biztosítja, mely azokban a

Ellenben illetékes vezéreink meg-meg-
szólalhatnának már egyszer-egyszer.
Egyszer ki-kiállani és hangot adni a
fájdalomnak nemcsak sorskötelesség, de
esetleg helyrehozhatatlan mulasztás is
lehet.

Tudatosítani kell a főhazugokban azt
a zavaró érzést, hogy legalább mi hall-
juk, hogy ők miket beszélnek.

Hátha ettől egyszer mégis, ha nem is
ők de, föld eldurul alattuk.

nemzetközi szerződésekben jut kife-
jezésre, amiket egyes ügyvédek egysze-
rűen hatályon kívül akarnak helyezni.
Nem gondolnak arra kartársaim, akik a
nemzetközi szerződések megsértését ja-
vasolják, hogy magatartásukkal vizet
hajtanak revizionista szomszédaink
malmára?

— A probléma nagyon súlyos. Kar-
társaimnak meg kell érteniük, hogy a
kérdés, amiből izgatási anyagot igyekse-
nek kisajtolni, sokkal bonyolultabb és
sokkal jelentősebb, semhogy meg lehet-
ne oldani politikai és jogi szempontból
teljesíthetetlen kíváncsalmak hangoztatá-
sával.

Az Adeverul másik cikkét Raiciu Jon
ismertnévi fővárosi ügyvéd írja. Fi-
gyelmezteti a mozgalmat irányító ügy-
védeket és politikusokat, hogy a német
példa átlpántálása sok veszedelmet rejt
magában. Idéz az alkotmányból és arra
a következtetésre jut, hogy Románia,
mint modern jogállam, nem teheti magát
tul a természetes emberi jogokra vonat-
kozó tételeken, melyek a törvény előtti
egyenlőséget hirdető 1789-iki francia
forradalmi kiáltványban is bennfoglal-
tattak. Kari érdekből is szükség van a
jelenlegi helyzet fenntartására. Az ügy-
véd, mint az igazságszolgáltatás fontos
tényezője csak jogállamban található
meg boldogulását. Ha pedig az illető
ügyvédek politikai mozgalmat akarnak,
úgy érthetetlen, hogy a küzdelem szin-
teréről a kamarákat választották.

A kiesett fék

A Lupta vezető helyen foglalkozik
a „keresztény ügyvédek” különös prog-
ramjával. Ugy vélekedik, hogy az ügy-
védi kamara fegyelmi bizottsága „kiej-
tette kezéből a féket”, ha már ott tar-
tunk, hogy az igazságügyi palota he-
lyiségeiben támadó jellegű gyűléseket
lehet tartani. A mozgalom vezetői, aho-

Hóban és hidegben

NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megőrzését. Ezért védekezzék! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — arcát és kezét Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és bársonyos marad, és azt a gyöngéd és finom kinézetét kapja, amit a fiataloknál úgy megcsodálunk. Nivea-Creme nappali és éjszakai krém egyaránt. NIVEA-CREME: Dobozokban: Lei 16.00-72.00 / Tubusokban: Lei 30.00, 45.00. BEIERSDORF & Co., S. A. R., BRAŞOV

lyett, hogy más főiskolai politikát követelnének a kormánytól, az „idegenek” ellen fordulnak s bennük látják a bajok forrását. Követeléseiknek ellentmond az alkotmány és ellentmond a józan ész is. A mozgalom sikere a hitleri rendszer bevezetését jelentené. Elesen elítéli a nemzetközi egyességek ellen elhangzott támadásokat. „A békeszerződés — írja a lap — oszthatatlan egységet képeznek és semmi sem veszélyesebb, mint jelentőségükben kisebbsíteni. A békeszerződés ereje által és érinthetlensége alapján verte vissza Románia eddig a revizionista támadásokat. Nem gondolnak erre is a mozgalom kezdeményezői?”

A nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea mélyen elítéli Istrate Micescu magatartását, „aki a parlamentben úgy tűnt fel, mint a nagybirtokos osztály védőügyvédje”. Most irányt változtatott s új érvényesítési platformot keresve: antiszemita lett és a békeszerződés, tehát a román állam alapvető jogai ellen szónokol. Istrate Micescu legutolsó „pörének” — írja a lap — egyetlen magyarázata van: a lomtárba vetett politikai reménytelensége. Így akarja azt a politikai szűzességet visszaszerezni, amit már régen elvesztett.

Tatarescu miniszterelnök ma délelőtt meglátogatta Bratianu Dinut és beszámolt előtte a Skoda-tárgyalások jelenlegi állásáról. A kormányfő tudomására hozta Bratianunak, hogy

a Skoda-művek igazgatósága beleegyezett abba, hogy a fegyverrendelés 40 százaléka a belföldi iparnak engedje át

valamint ahhoz is hozzájárult, hogy az árakat a régi szerződéshez mérten a kormány kívánságának megfelelően le szállítsa.

Kormánykörökben valószínűnek tartják, hogy az új szerződést a közeli napokban aláírja a miniszterelnök és a pilseni gyár teljhatalmu megbízottja.

Újabb költségvetési miniszter-tanács

Az új költségvetés összeállítása érdekében a kormány tagjai újabb minisztertanácsot tartottak. A kiadott kommuniké szerint a miniszterek hozzájárultak az Antonescu pénzügyminiszter által javasolt 10 százalékos csökkentéshez,

amelyet az egyes tárcák személyi kiadásainál hajtanak végre.

Egyedül Angelescu közoktatásügyi miniszter ragaszkodott továbbra is ahhoz, hogy a tavalyi összeget kapja a miniszterium kiadásainak fedezésére.

Sassu földművelésügyi miniszter közölte, hogy Teleorman, Tecuci, Covurlui, Ismail és Romanai megyékben nagy tengerihány mutatkozik. Kérte, hogy a minisztertanács hatalmazza fel őt arra, hogy ezekben a megyékben olcsó tengerit oszthasson ki. A minisztertanács elvben hozzájárult a kéréshez, valamint azt is kilitásba helyezte, hogy a segélyakció lebonyolítása céljából 25 millió lej bocsát a földművelésügyi miniszter rendelkezésére. Ezzel kapcsolatban azt is elhatározták, hogy az inséges vidékek lakosságát utépitésre rendelik be s pénz helyett kukoricában fogja az állam fizetni a napszámokat.

Sassu miniszter ezután kérte a minisztertanácsot, szavazzon meg neki 340 millió lej hitelt a „mezőgazdasági többtermelési offenzíva” céljaira. Antonescu miniszter kijelentette, hogy egyelőre csak 40 millió lej tud kiutalni, de megígérte, hogy amint a tavalyi buzakészlet értékesítéséből nagyobb összeg folyik be, részletekben kifizeti a hátralevő 300 milliót is.

Manolescu-Strunga ipari és kereskedelmi miniszter, aki visszatért külföldi körutjáról, londoni, párisi és hágai tárgyalásairól számolt be. A minisztertanács jóváhagyta az angol hitelezőkkel kötött egyezményt, amely február 25-én lép életbe. Manolescu-Strunga ismertette ezután a román petróleumrészesedések eladása körül folytatott megbeszéléseit. Közölte, hogy 1 millió tonna finomított petrólenmot

adott el az angoloknak és a franciáknak.

A román állam az egység értelmében 80 millió frankot és 600 ezer font előleget kap erre a mennyiségre. Az elért árak a vilápiac árainak színvonalán mozognak, a kamat pedig évi 2-6 százalékos.

Ami az angliai adósságok kiegyenlítését illeti, a létrejött megállapodás alapján Románia az első részletet, 400 ezer fontot, február 28-án utalja át. A törlesztés ideje: öt év.

Egyszerre két hangon tud énekelni a nemzeti parasztpárt

A kormány félhatalosa kétszínűséggel vádolja meg a nemzeti parasztpártot.

Temesváron 71 városi tisztviselő és alkalmazott bukott el a nyelvvizsgán

Temesvár, február 20.

A temesvári városházi tisztviselők és alkalmazottak tavaly szeptemberben tett nyelvvizsgájának eredménye még csak ma érkezett meg Bukarestből. Az eredmény-

lista szerint hetvenegyen buktak el s ezeket a tisztviselőket és alkalmazottakat most fegyelmi bíróság elé állítják. Ugyan csak Temesváron a vasut igazgatósága nyolc négy kisebbségi vasutast buktatott el a nyelvvizsgán.

Kötvény- és aranykrach keletkezett a budapesti tőzsdén a washingtoni döntés nyomán

Budapest, február 20.

A washingtoni legfelsőbb bírósági döntés élénk nyugtalanságot keltett a magyarországi pénzpiacra is. Budapestre érkezett jelentés szerint a dollár árfolyama mindenütt esett s ezek a hírek kötvény- és aranykrachot okoz-

tak a budapesti tőzsdén is. Az erős kínálat már a nyitáskor megkezdődött s egyes hírek szerint még a nagyobb pénzintézetek is értékes papirokat és nagyobb mennyiségű árut dobtak a piacra. A szinanyag ára egyébként a tegnapi 6.540-ről 6.390-re esett.

Válóok-e a horkolás, bocsánatkérés-e a csók?

Furcsa válóper a budapesti kuria előtt

Budapest, február 20.

Egy fiatalasszony otthagyta a férjét — nyolchónapi házasság után. Válóper indított, amelyben előadta, hogy csak három hónapig tartott a békés házasság, mert az együtt- és utolsó öt hónapjában az ura durván, idegesen bánt vele, annyira, hogy házasságuknak ezt a nagyobbik részét együttélésnek nevezni nem is lehet.

A per során kiderült, hogy a férj céltudatos és szándékos magatartásával szinte rákényszerítette a feleséget a válóper megindítására. A budapesti királyi törvényszék előtt megtartott tárgyaláson a férj, mint alperes nem elenezte a válást, de azt kívánta, hogy a felesége hibájából és csak az asszony vétkeisége alapján bontsák föl a házasságot. Egész sereg válóokot sorakoztatott föl az asszony ellen támasztott viszontkeresetében. Végül fokon a királyi kuria foglalkozott a válópörrel, de a válókereset, valamint a férj viszontkeresetét is elutasította a legfelsőbb bíróság.

A férj viszontkeresetében többek között azt panaszolta az asszonnyal szemben, hogy éjszakánként hangosan horkol, amiában fölsikolt, úgyhogy a férj nem tud aludni és másnap hivatalában nem elegendő munkaképes, mert álmos. A kuria e panaszra leszögezte, hogy az éjszakai horkolás olyan személyes sajátosság, amely gyakran előfordul és ezzel mindig számolni kell. Az lehet, hogy a férj ennek folytán szivdobogást kapott és nem tudott aludni, ámde a házasság erkölcsi tartalmánál fogva a házastársak nemesak a jóban, hanem egymás bajában is osztozni tartoznak.

Az éjszakai sikoltozás — mondja a kuria — legtöbbször ideges kedélyállapot következmé-

nye, tehát a férjnek arra kellett volna törekednie, hogy a feleséget fekézett gyöngédséggel és kimélettel megnyugtassa. A férj azonban nem erre, hanem ennek az ellenkezőjére törekedett. A férj további panasza arról szól, hogy a felperes nő a házastársi kötelességeit pontatlanul teljesítette. A reggelit, ebédet és vacsorát elkészve adta be. Ennek főként a takarítási mániája volt az oka. Nagy tisztaság-szeretetére hivatkozással a cseléd után minden újra elmosott és a bacillusoktól való féltelmében a főzéshez az alkalmazott segítségét nem vette igénybe. De elkésztett az asszony a fürdő készítésével is, mert a cseléd után a fürdőkádát ő megegyezően kisurolta.

A takarítási mániája miatt elkéstek a színházból, a moziból és kirándulásról is. A kuria sorra vette ezeket a panaszokat a konkrét esetek szerint és megállapította, hogy a felperes nőnek mind jelentéktelenek, amelyek a maguk összességében sem alkalmasak a felperes nő terhére szándékos és súlyos háztartási kötelességsértés megállapítására. A háztartás vezetésében előforduló hibák és mulasztások csak akkor eshetnek súlyosabb beszámítás alá, ha tudatos rosszindulatból, vagy megrögzött hanyagságból erednek és olyan mérveket öltenek, hogy annak folytán az életközösség fenntartása lehetetlenné válik. A kuria szerint a fiatalasszonynak alig volt ideje arra, hogy az alperes meglévő háztartása vezetésébe belejőjön és a házi szokásokhoz alkalmazkodjék. Az alperesnek kellett volna a feleséget szeretettel, türelemmel és elnézéssel a házi szokásokba bevezetni.

Ezzel szemben a férj háromhónapi házasság után ok nélkül elzárkózott az asszonytól és előtte folyvást a válást hangoztatta. Egy al-

kalommal a házastársak együtt vacsoráltak a férj hivatalfőnökével. A főnök levágta a kenyérhéját. Az asszonyka csöndesen és mozdulogva megjegyezte: látja, a főnöke is fél a bacillusoktól. E megjegyzés miatt a férj kiméltelen hangon és durva módon rendreutasította a feleséget, sőt önértében mélyen megaláztta, bár az asszony kijelentése sem sértésnek, de még csak tapintatlanságnak se minősíthető. A kuria megítélése szerint ezzel a férj követett el szándékos és súlyos házastársi kötelességsértést.

Volt a házastársak között több kinos jelenet a férj anyja és fogadottlánya miatt, akik együtt laktak a házastársakkal. Egy nagy családi jelenet után az asszony elhatározta és bejelentette, hogy a közös lakásból eltávozik, mert így nem bírja tovább az életközösséget. Összeesomagolt és búcsúzóul arra kérte a férjét, csokolja meg. Az alperes eltaszította a hozzá közeledő feleséget. Ezt a jelenetet a kuria akképpen ítélte meg, hogy az asszony részéről kínált, illetve kért csók nem bocsánatkérés, hanem megbocsátás volt. Egy utolsó bábkülényen közeledés, az egész életre kötött házasság megmentése céljából. Az ítélet végén konklúziója az, hogy a válóperben komoly bontóok nem merültek fel és éppen ezért a bíróság a házasság felbontása iránt indított keresetet elutasította.

A temesvári Gyapjuipar Irodájában újra megindult a munka

Temesvár, február 20.

A temesvári Gyapjuipar Irodájában a nyersanyag beszerzése körül támadt viták kedvére kedvező elintézésre folytán ma újabb megkezdődött a munka.

Bucsubankett a visszahívott bukaresti német követ tiszteletére

Bukarest, február 20.

A külügyminisztérium kedden délben fél 2 órakor diszebedet adott a visszahívott Dehn-Schmidt német birodalmi követ tiszteletére. A banketten részt vett Titulescu külügyminiszter, Inculetz belügyminiszter, Pop Valér igazságügyminiszter, Radulescu Savel külügyi alminiszter, D'Ormesson márkai francia követ, továbbá a politikai és diplomáciai élet számos más kiválósága.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egynekkel reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megélelenti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli.

A magyar kormány helyzetét megszilárdította Bethlen és Gömbös kibékülése

Budapest, február 20.

A Budapesti Értesítő politikai munkatársa előtt jól értesült politikuskok kijelentették, hogy a belpolitikai helyzet ma már teljesen szilárdnak tekinthető. Abban a pillanatban, amikor Gömbös kormányelnök és Bethlen István gróf között a kormányzó előtt meg egyezés jött létre, a válság kérdése elintéződött s az ezutáni politikai kialakulás kúlesa is ez a megegyezés marad.

A kormánypárt egyébként csütörtökön délután ül össze s ezen az értekezleten a titkos választójogi kérdésen kívül tárgyalás alá kerül Eckhardt kiméletlen szentesi kirohanása is.

A katonai szolgálati idő meghosszabbítását sürgeti a francia vezérkar

Páris, február 20.

A legfelsőbb haditanács Flandin elnökelete alatt ülést tartott. Az ülésen az ország légi védelmének a kérdéseit tárgyalták és az északafrikai rend biztosítására szükséges intézkedéseket. A vezérkar célja az, hogy rákényszerítse Flandint a katonai szolgálati idő felemelésére. A jobboldali lapok szinte kórusban hangoztatják, hogy London után Franciaország biztonsága kockán forog s a katonai szolgálati idő meghosszabbítása elkerülhetetlen.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Bécs 2.57—61, Prága 15.25, Berlin 24.58—92, London 483.50, Budapest 3.41—44.

Kupamérközések Magyarországon

Budapest, február 20.

A magyarországi kupamérközések legújabb fordulója:

Ferencváros—Attila 9:2 (7:1).
Hungária—Budai 11-es 4:2 (3:1).

Mi következnek ezután?

Minisztertanács Párisban és Londonban a német válasz ügyében

Anglia valószínűleg pótválaszt kér a német kormánytól, mielőtt nyilatkozik a közvetlen tárgyalások felvételére vonatkozólag

Aggódik a francia sajtó egy része

London, február 20.

A német válaszirattal kapcsolatos angol-francia diplomáciai tanácskozások se rényen folynak, hogy mielőbb leszögezzék a két kormány közös állásfoglalását a birodalmi kormányoknak a február 3-iki londoni javaslatokra adott válaszával szemben. Clerk párisi angol nagykövet még tegnap este közölte Laval francia külügyminiszterrel az angol kormány külpolitikai bizottságának a német válaszlátogatott véleményét, hogy a keddi francia minisztertanács már ennek ismeretében foglalkozhassék a további teendő kérdéseivel. Másrészt a francia kormány kedden este tudatta Londonnal álláspontját, hogy viszont az angol minisztertanács szerdán már a francia észrevételek világában tárgyalhassa le a német válasz kérdését.

A Petit Parisien úgy tudja, hogy az angol és francia kormány között a nagykövetség útján folyó eszmecsere során Laval már nagyjában körvonalazta is a német előterjesztésekre adandó választ, illetőleg a francia kormány felfogását arról, milyen értelemben kellene azt megadni.

Ugyancsak a Petit Parisien szerint párisi politikai körökben számolnak annak lehetőségével, hogy Anglia rövidesen meg hívja Neurath német külügyminisztert a közvetlen angol-német tárgyalások megkezdésére. Neurath azt szeretné Londonban közölni: téved a német kormány, ha azt hiszi, hogy a londoni javaslatokat külön lehet választani egymástól.

Ezzel szemben beavatott londoni körökben kijelentik, hogy egyelőre nincs szó sem arról, hogy angol miniszterek Berlinbe menjenek, sem pedig arról, hogy német minisztert Londonba hívjának. Erre nézve illetékes helyeken még nem hoztak semmiféle határozatot. Csak annyi valószínű, hogy az angol kormány kérni fogja a német kormánytól, nyilatkozzák azokat a londoni angol-francia javaslatokat illetőleg is, amelyekre nem tért ki február 14-iki válaszában. Az angol kormány állítólág csak e pótlólagos válasz kézhezvétele után foglal véglegesen állást Hitlernek azzal a felszólításával szemben, hogy kezdjenek közvetlen angol-német tárgyalásokat.

Az angol diplomáciai körökben általában erős áramlat tapasztalható annak meg a terve ellen is, hogy Simon külügyminisztert, vagy Eden főpecsétört Berlinbe küldjék. Úgy tudják, hogy a birodalmi kormány nem hajlandó fenntartani a légvédelmi egyezményhez való elvi csatlakozását abban az esetben, ha ennek előfeltételül szabják, hogy tegye magáévá a többi londoni javaslatot is, azaz járjon hozzá a keleti és középeurópai biztonsági egyezményhez is, térjen vissza Genfbe és a versaillesi szerződés ötödik fejezetének törlése ellenében írja alá az általános fegyverkezéskorlátozási egyezményt. Úgy tudják továbbá, hogy Berlin a szárazföldi és légi fegyverkezés korlátozásához sem akar hozzájárulni. Ilyen körülmények között — hangoztatják az angol diplomáciai körökben — bármennyire óhajtja is az angol kormány a Berlinnel való egyezkedés megkönnyítését, nem sok értelme van annak, hogy most angol-német tárgyalásokat kezdjenek.

A Matin szerint az angol kormány már el ejtette azt a tervet, hogy Berlinbe megbízottat küldjön.

Az angolok által teendő további lépéseket mindenesetre a szerdai minisztertanács határozza el a francia állásfoglalás figyelembe vételével.

BERLIN MOSZKVÁT VADOLJA

A hivatalos „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz” most foglalkozik a német válaszirattal külföldi fogadásával s leszögezi, hogy mindenütt méltóságra talált s mindenki megállapította, hogy általa valamennyi tárgyalási lehetőség nyitva marad. A nehézségek forrását — írja a birodalmi külügyminisztérium szócsöve — nem Párisban, hanem Moszkvában kell keresni. A szocialista sajtó a legélesebben támadja Németországot és más országokat, mert sehogy sem akarja Berlin és Páris kibékülését. A lap ezután idézi az Izvesztija és a Pravda vezércikkeit, amelyek a német válasszal foglalkoztak, majd hozzáfűzi, hogy nincs semmi túlzás az egyik külföldi lap ama állításában, hogy az oroszok éles ellenségei minden megegyezésnek a nyugati hatalmak között.

KAR VOLT BEUGRANI
AZ ANGOLOKNAK — IRJAK
EGYES FRANCIA LAPOK

A párisi sajtó megtehetté bizalmatlansággal tekint a német válasz nyomán megindult tárgyalások kimenetelére. Hi-

vatalos helyen továbbra is számítanak ugyan arra, hogy Anglia kitart a londoni megállapodások mellett, a lapok egy része azonban aggodalmaskodik. Lémery szenátor, volt miniszter a Libertében az egész londoni látogatást meggondolatlan cselekedetnek minősítette, amelyre MacDonald vette rá a francia kormányt és amelyből a civódások egész sorozata következik el most. Szerinte a keleti egyezmény, a dunai egyezmény és a francia külügyminisztérium nagy terve egy egyetemes európai egyezményre vonatkozólag — ma már mind ábránd-képek. Még egy kis erőfeszítés Németország részéről — írja Lémery — s a versaillesi békeszerződés még fennálló részletei is összeomlanak. Az újjéledt német katonai hatalomra támaszkodva, Hitler most már a versaillesi szerződés területi rendelkezéseinek is nekitámad. Az Oeuvre szerint Angliának érdeke a tárgyalások elhúzása, nem így azonban Franciaországnak, amelynek szövetségei máris elégedetlenek. Franciaországnak ezért haladéktalanul teljesítenie kell a Szovjetszövetséggel, a kisantanttal és balkáni antattal szemben vállalt kötelezettségeit.

Még mindig nincs vége

Nyelvvizsgára rendelik a bírósági kisebbségi tisztviselőket is

Pop Valér igazságügyminiszter kiadta a rendeletét

Bukarest, február 20.

Az igazságügyminisztérium kedden hivatalos közleményt adott ki, amely így szól:

„A kapott értesülések és jelentések alapján, amelyekből kiderül, hogy a kisebbségi bírósági tisztviselők nemcsak hogy nem sajátították el a román nyelvet, hanem az összes hivatalokban előszeretettel és tüntetőleg más nyelven beszélnek, úgy a kisebbségi, mint a román felekkel, Pop Valér dr. igazságügyminiszter elrendelte, hogy az összes kisebbségi bírósági tisztviselőket román nyelvvizsgának vessék alá, azokat pedig, akik nem teszik le sikeresen ezt a vizsgát, fegyelmi bíróság elé állítsák.”

Fűzzünk-e megjegyzéseket ehhez a rendelethez? Már haszontalan. Mindenki tudja az eddigi tapasztalatokból, hogy a nyelvvizsga mit jelent. Ürügyet az elbocsátásra. Kell a hely a „numerus valahicus” gyakorlati megalkotására. Mert Pop Valér igazságügyminiszter előbb beszélt az erdélyi városok elrománosításának szükségességéről, mint Vajda, aki — érthető okokból — csak most ült fel erre a vesszőparipára.

Itt írjuk meg, hogy Pop Valér igazságügyminiszter új törvényjavaslatot készített a miniszteri felelősségről. Eszerint a miniszterek a jövőben politikailag és személyileg felelősek lesznek cselekedeteikért és rendeleteikért. Az új javaslat állítólag a hét végére már elkészül s a jövő héten be is terjesztik a parlamentbe.

A parlament keddi ülése

A képviselőházban ismét a moszkvai kincsekről beszélnek, — a szenátus befejezte az új bírói általános vitáját

Bukarest, február 20.

A képviselőház keddi délutáni ülésén a napirend előtti felszólalások során ismét a Moszkvában maradt román kincsek ügyét feszegették. Az idős Cuza a tegnapi ülés jegyzőkönyvével kapcsolatban elégedetlenségének adott kifejezést afelől, hogy a szovjetkormány csak részletekben adogatja vissza a román kincstárt. Ugyanebben a tárgyban szólalt fel Pillat Ion többségi és Lascu Radu georgista is.

Radulescu Savel külügyi alminiszter ezalkalommal rögtön válaszolt a kérdésekre s kiemelte, hogy a külügyminisz-

térium mindent megtesz az államérdekek védelmére s biztosította a képviselőházat, hogy a román állami kincseket vissza fogja szerezni.

A napirenden folytatták a szövetségi törvény módosításáról szóló javaslat vitáját. A nemzeti-parasztpárt részéről Milaescu Stefan bírálta élesen a törvényjavaslatot.

A szenátusban véget ért az új büntetőtörvénykönyv javaslatának általános vitája s Tony Iliescu előadó összefoglalva a vita eredményét, válaszolt az észrevételekre és kifogásokra. Hosszasan fejtegette, mik tették szükségessé az eddigi

nemcsak nagyon fájdalmas és kellemetlen, hanem

VESZÉLYES IS!

Olyan egyének, akiknek aranyere már előrehaladott stádiumban van, gyakran szenvednek végbélvérzésben. E vérzések általában állanak elő, hogy a kemény széklelet a bélfalon sebeket és szakadásokat okoz. A vérző végbél mindig nyitott seb és a baktériumoknak szabad az útjuk az egész szervezetbe. E vérzésnek könnyű elejét venni, ha könnyű, megkönnyítésként székletet gondoskodunk. Ennek a célnak a legjobban megfelel az **ARTIN**. Szükség esetén lefekvés előtt szedett 2-3 ARTIN-dragée reggelre a normálissal teljesen azonos székleletet okoz. Az aranyérben szenvedők ideális hashajtója

ARTIN

A Dr. WANDER
üzemek készítménye.

Árak:
20.- 33.- 88.- lei.

büntetőtörvénykönyv gyökeres módosítását. A régi btk fölött elmúlt idő új helyzeteket teremtett s következképpen új büntetendő cselekményeket is. De ettől eltekintve, egymagában az ország megnagyobbodása is mulhatatlanná tette a büntetőbíráskodás egységesítését, hiszen mindmáig többféle büntetőtörvénykönyv van érvényben az ország területén. Miután összehasonlítást tett a régi és az új büntetőtörvénykönyv büntetései között s kiemelte az új nagy előnyeiket, megszavazásra ajánlotta a tüzetesen megvitatott javaslatot.

Rablók támadtak meg egy gazdát az országuton

Nagyvárad, február 20.

Kedden délelőtt a nagyvárad ügyész-eleg/jelentést kapott, hogy a városba vezető országuton szekere mellett eszméletlen állapotban, vérbe fagyva akadtak rá Campeanu Joan budurosi gazdag gazdálkodóra. A súlyosan sebesült embert a belényesi kórházba szállították. A kórházban magához térített gazdálkodó csak annyira emlékszik, hogy utközben az út melletti sáncból három álarcos ember ugrott ki s agyba-főbe verték őt. Eseménye elvészése után természetesen ki is rabolták. A csendőrség bevezette a nyomozást.

Egy fegyenc leleplezte a híres temesvári „karácsonyi betörés” tetteit

Temesvár, február 20.

Temesváron az utóbbi évek legszenzációsabb betörése 1933. karácsonyán történt, amikor ismeretlen tettesek a tetőn át behatoltak a temesvári zálogházba és egyik vasszekrényből egymillió lej értékű ékszeret elloptak. A vizsgálat akkor holtpontra jutott, mert a gyanúnak talált nyomok alapján a rendőrségnek semmit sem sikerült kiderítenie. Ma az ügyben váratlan fordulat történt. Dr. Pop főügyésznél jelentkezett egy elítélt fegyenc és elmondta, hogy a betörés tetteit Drizonky József és Ciurariu Salin százszebes lakosok voltak. A fegyenc elbeszélése alapján a két gyanúsítottat őrállították az ügyészségen, hol megkezdtek k'hallgatásukat. A vallomások alapján még több letartóztatás várható.

A világtörténelem legfantasztikusabb pöre

Ötmilliárd fontra perli az angol királyt egy volt urasági inas

A Drake-féle kalózkincsek szélhámosa — Az áldozatok hisznek a tizévi fegyházra ítélt inasnak

Newyork, február 20.

Csikágó egyik előkelő szállodájában letartóztatták Oscar M. Hartzellt, a világ legfantasztikusabb szélhámosát.

Rövid vizsgálat után az esküdtbíróóság elé állították és az expressz gyorsasággal lefolytatott tárgyalás után tizévi fegyházra ítélték.

A be nem avatottak azt hihetnék, hogy Hartzell ezzel végére ért mozgalmass, kalandokban gazdag karrierjének. De nem így áll a dolog: azok

akiket megkárosított, még ma is rendületlenül hisznek benne

és a rendőrség becslése szerint körülbelül ötszázra tehető azoknak a száma, akik még mindig szívesen támogatnák anyagilag.

Oscar M. Hartzell azzal vonta magára a világ figyelmét, hogy mint a legendás Drake-örökség jogos várományosa lépett fel. Urasági inas volt egy Drake nevű öreg, bogaras amerikai kisasszonynál, akinek az volt a rögeszméje, hogy Drake-nak, a hírhedt tengeri rablónak az egyenes leszármazottja. Ez a mániákus kisasszony végrendeletileg az inasát tette meg a Drake-féle kincsek örökösévé.

A kisasszony pontos leltárt is készített ezekről a kincsekről.

amelyek, mondani sem kell, csak beteg fantáziájában léteztek. Együttal szent kötelességévé tette Hartzellnek, hogy a kincseket felkutassa és birtokába vegye.

Drake, mint tudvalevő, a 16. század hírhedt tengeri rablója volt. A veszedelmes rabló kalózhajóhadával rettegésben tartotta korának békés kereskedelmi hajózását. Az angol tengerészeti hatóságok azonban szemet hunytak garázdálkodása előtt, mert Drake a rablott aranyat Londonba hordta. Ez az idő volt Drake fénykora. Később azonban Spanyolország diplomáciai uton kérte Angliát, hogy veszen véget Drake üzemeinek. Spanyolország, hogy nagyobb nyomtatékot adjon követelésének, érthetően tudomására hozta Angliának, hogy szükség esetén hajóhadával kényszeríti a szigetországot követelésére teljesítésére. Drake ettől kezdve üldözött vad volt s a hagyomány szerint a nagy gazdagságra kétségbeesett szegénység következett. Állítólag a legnagyobb nyomorban halt meg. De a népben tovább élt a legenda, hogy Drake hatalmas vagyonot hagyott maga után.

A néphit szerint Drake annakidején feleségül vette Erzsébet angol királynőt s az összes ma élő Drake-ek ebből a titkos házasságból származnak.

Oscar M. Hartzell azzal kezdte harcát a mesebeli Drake-örökségért, hogy ötmilliárd font erejéig perbefogta az angol bankot és az angol királyt.

A fantasztikus peren a jogászok csak nevettek. De csodálatsképpen a közönség körében nagyon sokan akadtak, akik ko-

molyan vették a pert és hajlandók voltak Hartzellt a per sikerese befejezéséig finanszírozni.

Anyival is inkább, mert Hartzell 500—1000 százalékos nyereséget ígért hitelezőinek. Ettől kezdve nagyuri életet folytatott. A legelőkelőbb hotelokban lakott és két kézzel szórta a pénzt.

Hitelét nem csorbitotta még az a körülmény sem, hogy időközben többször súlyos összeütközése támadt az igazság-

ügyi fórumokkal. Amikor visszatért Amerikába, egy rendőr, aki szintén rábizta megtakarított pénzét, feljelentést tett ellene.

A többi károsult ekkor a derék rendőr ellen fordult és kis hiba, hogy meg nem lincselték.

mert „meggondolatlan” feljelentésével megnehezítette a mesés örökségért indított harcot. A bűnpört mégis letárgyalták és

Hartzellt háromévi fegyházra ítélték.

A sajtáságos amerikai törvények azonban lehetővé teszik, hogy a büntetlen előéletű emberek az első fogházbüntetés-től bizonyos pénzösszeg letétbehelyezésével megszabadulhassanak. Hartzellnek erre a célra ötvenezer dollár kellett. Jellemző rajongóinak hiszékenységére, hogy rövid idő alatt nem ötven, hanem hatvan ezer dollárt hordtak össze.

A fantasztikus szélhámos ezután évekig zavartalanul folytathatta üzemeit, míg végre most újra elfogták és ezúttal tizévi fegyházat mértek ki rá.

Véglegesen létrejött az új Skoda-szerződés? Csökkentették a rendelés árait és mennyiségét

Bukarest, február 20.

A megújított Skoda-szerződést az Adeverul értesülése szerint a hosszas huzavona után kedden mégis nyelbeültették. A lap úgy tudja, hogy Tatarescu miniszterelnöknek sikerült jelentős módosításokat elérnie az eredeti szerződési feltételeken. A rendelés árai az új szerződésben 15 százalékkal alacsonyabbak, mint a régiekben, a rendelés eredeti mennyiségét pedig 40 százalékkal csökkentették s a hadi-

anyagszükségletnek ezt a részét a belföldi nehéziparnak adják. Afizetési feltételeket illetően a Skoda-művek képviselői belementek abba, hogy a fizetés cseh papírkoronában történjék, vállalták továbbá, hogy a vállalat a rendelés árába átvesz 3 milliárd lej értékű kincstári jegyet.

Az új szerződés alapján a rendelés végrehajtását a Skoda-gyár rögtön meg is kezdi.

Két unokafivér titokzatos drámája a szepesi káptalan olaszliszakai birtokán

Budapest, február 20.

A szepesi káptalan olaszliszakai birtokkezelőségének irodájában egészen különös körülmények között titokzatos dráma játszódott le és követelt két halálos áldozatot.

A birtokkezelőség hivatali helyiségében Kvasszinger Zoltán intező a délelőtti órákban fogadta unokatestvérét, Kvasszinger Lászlót. A hivatalnokok magukra hagyták a két rokont, akik között mintegy fél óráig tartó tanácskozás fejlődött ki. A másik szobában tartózkodó hivatalnokok csak a beszélgetés tompa zaját hallották s így módfelett megrémültek, a

mikor a csukott ajtó mögül két éles revolverdörrenés csattant fel. Berohantak a szobába, ahol mindkét Kvasszinger halálukba találtak. László az írógép előtt, feje a gépre hullott, Zoltán pedig a földön feküdt elterülve. A lövések halálosak voltak és segíteni a két sebesültön már nem lehetett.

A beindított vizsgálat mindezeideig semmi fényt nem tud deríteni a véres tragédia hátterére. Az egyik feltevés szerint Kvasszinger Zoltán lelőtte unokatestvérét s aztán önmagával végzett, azonban az sem látszik lehetetlennek, hogy közös elhatározással mindketten öngyilkosságot követtek el.

A kiküldött felügyelő példás rendet talált, a választott magyar vezetőséget azonban mégis leváltották a nagyváradi ipartestület éléről

Mind a 24 tagja román a kinevezett új bizottságnak

Nagyvárad, február 20.

Különös és nagyon meglepő rendelet érkezett kedden reggel a nagyváradi városházára. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter szinte minden előzmény nélkül

feloszlatta a nagyváradi ipartestület választott vezetőségét és időközi-bizottságot nevezett ki.

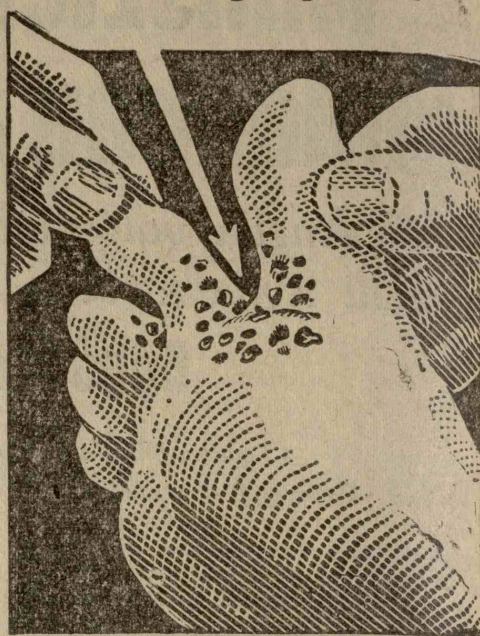
A miniszteri rendelet végrehajtása tüntető gyorsasággal meg is történt. A polgármester távollétében az alpolgármester értesítette a rendeletről az illetékeseket. A kinevezett időközi-bizottság gyorsan összejött és Hatiegan Péter elnöke alatt a délutáni órákban már meg is alakult.

A város magyar iparosait érthetően

megdöbbentette a vezetőségnek ez a gyors kicserélése annál is inkább, mert a kinevezett új vezetőség 24 tagja közül egyetlenegy magyar, sőt egyetlenegy kisebbségi sincs.

A gyors és meglepő intézkedés hátteréről a volt elnök, Munus Sándor is csak nagyon keveset tud. A közel 50 éves ipartestület ellen újabbán fegyelmezőjárat indult meg. Néhány feljelentésre a minisztérium vizsgálatot rendelt el. A vizsgálatot Marian felügyelő folytatta le pár nappal ezelőtt. Mikor munkáját befejezte, ilyen kijelentést tett: „Ilyen példás rendet, mint itt, sehol sem tapasztaltam”. Ezzel utazott el. És most megjött az új bizottság kinevezéséről szóló miniszteri rendelet. Hát ki érti ezt?

Szenved-e ebben a fertőzőeses lábbetegségben?

Az első tünetek — általános gyengeség, bőrpír, viszketés és a lábujjak közötti érzékenységben jelentkezők. Az is előfordul, hogy a láb és talpbőr nyirkos, felrepedezett, vagy behasadozott, nagyon kellemetlen viszkető kiütések jelentkeznek, vagy a talpbőr megfehéredik, megduzzad és lába kellemetlen szagot áraszt. Még ma este vizsgálja meg lábait és ha felfedezi a fenti tüneteket valamelyikét, tegye meg azonnal a szükséges intézkedéseket. Tegyen Saltrates Rodell-t lábvízbe, ez oxigént fejleszt és a víznek tejfehér színt ad. Amint beáztatja lábait ebbe a tejfehér színű gyógy-savas vízbe az oxigén behatol a porusokba és elpusztítja az impeligo kicsi parazitáit, amelyek ezeket a veszedelmes kellemetlenségeket okozzák. Páradd, kigyulladt lábai megelapodott gyorsasággal meggyógyulnak és meggyógyulnak ettől a nagyszerű gyógy-savas fürdőtől; tyukszemet és bőrkeményedéseit annyira megpuhulnak, hogy gyökereitől együtt könnyedén eltávolíthatja őket.

Minden eszközzel...

Temesvár, február 20.

A temesvári pénzügyigazgatósághoz ma távirati rendelkezés érkezett a pénzügyminisztertől, amelyben az összes adófizetési haladékokat semmisnek nyilvánítják és elrendelik az adóhatóságok minden eszközzel való behajtását.

Fahiány miatt szünetelnek a tárgyalások a dévai járásbírószágon

Déva, február 20.

A dévai járásbírószágon tűzfája már napokkal ezelőtt kifogyott. A tárgyalótermek, a bírák és tisztviselők irodahelyiségei a 20 fokos hideg dacára fűtetlenek voltak. Georgescu vezetőjárásbíró kijelentette, hogy ő senkivel sem kívánja azt, hogy a fűtetlen helyiségekben halálra hűtse magát, de maga sem akar erre a sorsra jutni s ezért nem tartja meg kitűzött tárgyalásait, hanem hazamegy. S miután így is cselekedett, a beosztott bírák is követték példáját, majd a tisztviselők is eltávoztak a hivatalból.

A következő napon sem változott a kép a járásbírószágon. Üres, rideg, helyiségek, a folyosókon a beidézettek tömege. Csúpn az iktatóhivatali tisztviselőnek tartott hivatalos órákat, de ő is beköltözött az ügyvédek városházájába, melynek fűtéséről az ügyvédi kamara gondoskodik.

A tisztviselő, amint több érdeklődő előtt kijelentette, azért ment be hivatalába, mert arról, hogy nem kell hivatalos órákat tartania, írásbeli rendelkezést nem kapott s így az esetleges fellebbezések s más határidőkhöz kötött beadványok beiktatásánál feltétlenül a feladatok elvégzésére akart állni.

Az ügyvédek, de még inkább a vidékről beidézett felek, akik hiába költöztek vasútra, pénteken már hevesen kifakadtak a dolgok ilyen állása miatt. Főleg azt nehézményezték, hogy semminemű értesítést nem kaptak a tárgyalások elhalasztásáról. Az ügyvédek elégedetlenségét fokozta az a körülmény is, hogy a telekkönyv szintén zárva van.

Az ügyvédek és felek elégedetlenségének azonban semmi fogantatja nem lett. A dévai járásbírószágon szombat és hétfő is szünetelt, „üzemet” s midőn e sorokat írjuk, még mindig nem lehet tudni, hogy mikor szűnik meg ez a lehetetlen állapot.

Az asszony olyan idős, amennyit mutat

*

Akinek mestersége, az bizonyosan tudja, mi a különbség a jog és igazság között, azzal azonban az avatatlan is tisztában van, hogy a jogszolgáltatás nem jár mindig egy uton az igazságszolgáltatással. Már tudniillik jogállamban, ahol a betű a fontos, nem a szellem, nem úgy, mint például Amerikában, ahol néha olyan ítéletet hoz a bíróság, hogy az embernek a haja égnek mered tőle — örömteli csodálkozásában.

Newyork 127. utcájában az egyik felhőkarcoló 42. emeletén éledgel csöndes visszavonultságban Mrs. Baser nyugdíjas színésznő. Öngysága a múlt hónap elején becsengette a szobalányát és egy báli meghívót nyomott a kezébe.

— Mit szól hozzá, Mabel? — kérdezte hamiskás mosollyal, de jelentőségeltjesen.

— Mabel, a szobacica, átfutotta a meghívót. Kelletlenül félrehuzta a szájacskáját:

— A 127. utca repülő fiatalága rendez tancmulatságot. Arra hívnak bennünket. — mondta unottan.

Mrs. Baser élénken szólt:

— Nézd meg, mi áll alul.

— Olvastam, asszonyom. A bálon szépségkirálynőt is választanak.

— No?

Mabel elpirult.

— Bocssáson meg, asszonyom — rebegte zavartan. — Erre nem gondoltam. Megyek és máris készítem a fürdőt.

Ez történt délután öt órakor. Este kilenckor Mrs. Baser tetőtől-talpig föl volt öltözve, azaz hogy ezüstcipőt, selyemharisnyát húzott a lábára, felöltötte tenyérnyi estélyiruháját és frissen, harmatosan, szépsége teljes pompájában ott állott a szobalánya előtt.

Mabel összecsapta a kezét:

— Ön a földkerekség legigézőbb teremtese, asszonyom! — kiáltott föl őszinte elismeréssel.

Mrs. Baser meglegedetten bólintott.

— Akkor mehetünk.

A bálban tombolt a jókedv. Mrs. Baser kézről-kézre járt, valósággal boxharcot vívtak érte a fiatal sportrepülők.

— Ki ez a csodálatos asszony?

— Ilyen nőt még álmaimban sem láttam.

— Isteni!...

Ilyen és ehhez hasonló megjegyzések röpködtek a szép ismeretlen körül, a bárpultnál pedig vadul verekedtek a szavazóedülékért.

Éjfélkor megszólalt a gong, megkezdődött a szavazás, amelyből nagy szavazat-többséggel, fölényes győzelmet aratva, Mrs. Baser került ki szépségkirálynőként. A bálon jelen volt az egyik nagy newyorki lap báli tudósítója is, aki rögtön megrohanta a megválasztott szépségkirálynőt.

— A személyi adatait kérem, asszonyom.

Mrs. Baser titokzatos mosollyal felelt.

— Nincsenek személyi adataim. Mrs. Baser vagyok otthon és az életben, itt pedig ennek a mulatságnak a szépségkirálynője.

— Szóval, nem hajlandó nyilatkozni?

— Ezzem ágában sincs.

A riporter nyelt egyet és elrohant. Másnap a kezében volt minden szükséges adat. Száguldott be a lapjához, ahol megírta a szenzációt, hogy a 127. utca sportrepülőinek a bálján Mrs. Baser ötvennégy éves nyugdíjas színésznőt választottak meg szépségkirálynőnek. A cikkhez mellékelte Mrs. Baser születési bizonyítványának hiteles fényképmásolatát.

A cikk másnap megjelent. Mrs. Baser felsikoltott:

— Gazember!

Ebben az egyetlen szóban foglalta össze minden megjegyzését a riporter eljáráására. Most már ő rohant, mégpedig az ügyvédjéhez és azon melegében bepörölte a lapot 35 ezer dollár kártérítés erejéig. A tárgyalás most hétfőn folyt le.

— Neve? — kérdezte a sértettet a bíró.

— Baser Edith.

— Hol született?

— Newyorkban.

— Mikor?

— 1881-ben.

— Tehát most ötvennégy éves?

Öt szavazattal négy ellenében

Elismerte az USA semmitőszéke az aranyzáradék eltörlésének alkotmányosságát

A nagyhorderejű döntés hatása alatt esett a dollár s általános árfolyamemelkedés hullámozott végig minden tőzsdén — Vége az amerikai alkotmánynak! — jelentette ki a kisebbségben maradt kuriai bírák egyike

A Rooseveltpolitika nagy jogi győzelme

Washington, február 20.

Az Amerikai Egyesült Államok gazdasági és üzleti életét az utóbbi időben igen nyomasztó és idegesítő befolyásolta az a körülmény, hogy a legfelsőbb bíróság folytonosan halogatta állásfoglalását az aranyzáradék eltörlésének alkotmányossága kérdésében. A nemzetközi kereskedelmi és pénzügyi élet a gyakorlatban valósággal pangottak a bizonytalanság következtében.

Most aztán a washingtoni legfelsőbb bíróság, az amerikai Unió semmitőszéke, meghozta döntését a nagy horderejű kérdésben.

A döntés kimondja, hogy Rooseveltnél a kormányának és a parlamentnek alkotmányos jogában állott eltörlőni a pénz aranyzáradékát, de csakis a magánszerződésekre vonatkozólag.

Nem volt meg azonban ez a joga a kormánynak és parlamentnek, az állam és magánosok között fennálló szerződések tekintetében, azaz az államkölesítőket és a kinstári kötelezővényeket illetően.

A legfelsőbb bíróságnak ezt a döntést általában a Rooseveltkormány nagy győzelmeinek

tekintik. A semmitőszék egyébként egyidejűleg kimondta azt is, hogy a kongresszusnak, vagyis az amerikai parlamentnek joga van a valuta sorsának a meghatározására is.

NEM KELL ARANYBAN VISSZAFIZETNI A KÖTELEZVÉNYEKET

Gyakorlati kihatását tekintve, a döntés megnyugtatólag hatott. Tisztázódott ugyanis általa a magántársaságok helyzete, amelyek az aranyzáradék alapján bocsátottak ki kötvényeket, illetőleg részvényeket. Ezek most jogot kaptak arra, hogy kötelezettségeiket a napi árfolyamon, aranyra be nem váltható papírdollárban egyenlítsék ki. A döntés világosan kimondja, hogy a magánjellegű kötvényeket illetően az aranyzáradék elvesztette hatályát.

Ami az államkötvényeket illeti, a legfőbb bíróság elvben alkotmányellenesnek nyilvánította azt a Roosevelttörvényt, amely szerint az államkötvényeket nem kell okvetlenül aranyértékben fizetni. Viszont nem ismerte el az állami papírok tulajdonosainak azt a jogát, hogy bírósági uton kártérítést követeljenek az államtól kötvényeik árfolyamvesztéséért fejében. Ezeknek az igényeknek a rendezését a

döntés a parlament hatáskörébe utalta. Ugyan- így nem fordulhatnak bírósághoz kártérítésért azok sem, akiknek a beszolgáltatott aranyról és ezüstről elismervény van a kezükben. A legfelsőbb bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az aranybizonylatok és államkötvények tulajdonosai nem szenvedtek kárt s ezért utasította el elve, hogy peres uton kártérítési igényvel léphessenek fel.

Azáltal, hogy bár az államkötvényekre vonatkozólag nem ismerte el az aranyzáradék eltörlésének alkotmányosságát, de egyben ennek a problémának a rendezését a parlament hatáskörébe utalta, a legfelsőbb bíróság valójában szabad kezet adott Rooseveltnak és kongresszusának, de gyakorlatilag törvényhozási ügynek tekinti az ügyet. S a kormány már le is szögezte, hogy a döntésből kifolyólag nem látja szükségét semmi újabb törvényhozási intézkedésnek, ami azt jelenti, hogy fenn tartja azt a törvényt, amely szerint az állami kötelezővényeket nem kell aranyban kiegyenlíteni. Ténylegesen tehát egyelőre az állampapírok is osztoznak a magánkötelezővények sorsán, azaz számíthatnak valorizált visszatérítésre.

„Néroi zsarnokság modern kiadásban“

A legfelsőbb bíróság mindössze egy szavazattöbbséggel, ötlet négy ellenében, hozta meg nagyfontosságú döntését. A négy semmitőszéki bíró kisebbségi véleményét szintén nyilvánosságra hozták s egyikük, MacReynolds, kijelentette, hogy az aranyzáradék felfüggesztésével és a legfelsőbb bíróság döntésével vége a régi amerikai alkotmánynak. A kormány ugyanis az állampapírok kibocsátásakor és eladásakor azt ígérte és arra vállalt kötelezettséget, hogy a visszafizetést is aranyértékben teljesíti. A törvényhozás ezt a kötelezettséget elsöpörte, a legfelsőbb bíróság többsége viszont most csak elvben mondta ezt ki alkotmányellenesnek, míg gyakorlatilag a törvényhozás kénye-kedvére bízta az ügyet. Ez az eljárás Néroi zsarnokságának leggonoszabb modern kiadása.

PARATLAN FORGALOM ÉS JELENTŐS EMELKEDÉS A TŐZSDÉN

A döntés hírének és tartalmának hatása alatt a newyorki értéktőzsdén még soha nem tapasztalt élénkség támadt. Százmilliók sorsa függött ugyanis a döntéstől.

Amíg a Wall-Street napi átlagos forgalma az utóbbi időben 4—5 ezer kötvény szokott lenni, tegnap közel kétfélmillió, pontosan 1 millió 910 ezer darab értékpapír cserélt gazdát. A papírok árfolyamértéke általában kivétel nélkül felszökött, de különösen a vasúti részvények árfolyama ért el rakétaszerű emelkedést. Az egész Unióban hatalmas vételhullám uralkodott.

Jelentős hossz volt az árutőzsdéken is. A gyapot ára bálánként egy dollárral emelkedett. A csikagói gabonátőzsdén a buza ára

tegnap elérte a törvényesen megengedett legmagasabb határt s ezért a spekuláció érdekében a tőzsdét egy napra bezárták. Hasonló volt a helyzet a többi gabonátőzsdén is.

Ezek az elmékedések annak tulajdoníthatók, hogy eddig még mindig volt bizonyos bizakodás abban, hogy a legfelsőbb bíróság nem hagyja jóvá a dollárnak az aranyalapról való leszállítását, illetőleg leértékelését. Hogy ez a reménykedés nem volt egészen alaptalan, mu-

tatja a gyenge többség, amellyel a legfelsőbb bíróságnak a kormányra nézve kedvező döntése létrejött. Most aztán, hogy az aranyzáradék eltörlése szentesítetté vált, a dollár valamelyest legyengült s ennek megfelelőleg emelkedtek az értékpapírok és az árak.

A devizátőzsdéken a dollár valamit esett s ezzel párhuzamosan szilárdultak az aranyváltók és a font. Ugyanez történt Londonban is. Az amerikai arany- és ezüstpiacon érthetően szintén számottevő volt az emelkedés.

Jugoszláviában kiújult a kommunista diákok zavarogása

Véres tüntetések a február elsejei letartóztatások miatt. Rendszabályokra készül a kormány

Belgrád, február 20.

A február elsejei diákzavargásoknak folytatásuk van. Megirtuk annak idején, hogy a baloldali, javarészt kommunista diákok megszallították az egyetemet s a hatóságok csak nagy erőfeszítéssel tudták a zavargókat kiszorítani az egyetem épületéből. A diákok és a rendőrség közötti harcok természetesen voltak letartóztatottjai is.

Most, az akkori letartóztatások miatt, Cetinjeben és Podgoricán a diákok tüntető felvonulásokat tartottak és szembeszálltak a hatóságokkal. A tüntetések feldúltak a városok nyugalmát. A kommunista érzelmi diáksággal szemben felvonultak a nemzeti front hívei is. Podgoricán a két csoport összeütközött.

Heves verekedés zajlott le, amelynek során mindkét csoportból többen megsebesültek. A hatóság közbelépett s hosszas tusakodás

után sikerült is szétválasztani a verekedőket. Már-már tisztázódott a helyzet, amikor véres dráma kavarta fel újra a szenvedélyeket. Radulovics Ujaba borbélyeségét revolvert rántott és lelőtte Sztijovics Milan kommunista érzelmi kereskedőjét. Sztijovics összeesett, mire minden oldalról feléje szaladtak, sőt melléje állott Radulovics is.

A baldokló kereskedőségét, amikor megpillantotta ellenfelét, minden erejét megfeszítve felemelkedett s Radulovicsra tüzelt, aki holtan esett össze.

A verekedés a véres jelenet hatására újra kezdődött s a rendőrségnek csak a legvadabb fellépéssel sikerült megtisztítani a véres „csatateret“.

A rendőrségnek mindkét városkában sok embert tartóztattak le. Hírek szerint a kormány kemény rendszabályokkal készül elejét venni a további zavargásoknak.

sernek a 15 ezer dollárról szóló csekkeket.

Elkelt éppen, mert a színház órával később értesítette Mrs. Baser-t, hogy tekintettel előrehaladott korára, nem alkalmazhatja tovább görlné, de mint primadonnát boldogan szerződött havi 12 ezer dollár fizetéssel.

Hát így fest az amerikai igazságszolgáltatás és így festenek odaát ötvennégy éves korukban a — görlok.

(6)

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő útján szoktak fizetni és előfizetésük esélyén lejár, a mai napon postautóval küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, szíveskedjenek ezen postautóval felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folyóiratlagos küldésében megszakítás álljon elő.

Legújabb divatfuresaságok. Ami óta London elragadta a vezetést Párisból a különködő női divat terén, azóta a divat örület szinte nagyobb hullámokat ver, mint annakelőtte. Ilyen a „kezdőbetű-hobort”, amelynek nyomait eddig csak a táskákban, retikülökön, bluzokon, keztyűkön, sőt kalapokon láttuk, most azonban rákerülnek a homlokra is! Londoni jelentés szerint saját hajtincseikből fogják kezdőbetűiket homlokukra ragasztani ezután a divatos hölgyek. Szakértők szerint, a mind kisebbre való kitalációk büne ez az újabb furcsaság, mert teljesen szabadon hagyják azt az „óriási” területet, amely mögött az agy rejtőzik és ennek egyhanguságát van hivatva megszüntetni a kecses kezdőbetűs hajtincs. Különleges fátvállal fognak gondoskodni róla, hogy az egyszerű odaragasztott hajtincs el ne csuszson. A nyáron dulni fog a szandáldivat és a szabadon maradó körmök remek képcskéket fogja díszíteni a festői babérokra vágó pediköröket. Leghódítóbbak lesznek a világos és állatképes lábkörmű hölgyek. Nagyon sok változás történt eddig a retiküldivat terén, de forradalmi újítás lesz az, amit a londoni divatszalonok újabb kísérletek. A divatos kezitáskának alakja ezután a könyv lesz, amelynek lapjai között nem bölcse betűk fognak állni, hanem puder, ruzs, cigaretta és a hívságos divat egyéb kellékei.

Biharmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: A biharmegyei megyefőnökség a napokban küldött értesítést azoknak a kisebbségi községi tisztviselőknél, akik a legutóbbi nagyváradi nyelvizsgán résztvettek. Az értesítés szerint a margittai járásba tartozó tisztviselők egytől-egyig megbuktak és március 12-én fegyelmi bíróság elé állítottak. — Mórész Ernő favágóra, aki hosszabb idő óta gróf Stubenberg albísi erdejében van alkalmazva, tegnap reggel egy korhadta fa olyan szerencsétlenül esett rá, hogy azonnal kiszervezett. — A margittai Kereskedelmi Csarnok az ottani helyi lapokban felhívást intézett a kereskedőkhöz, figyelemre vértve őket, hogy Register Journalt és Inventárt minden kiskereskedő köteles vezetni. A közeli napokban a margittai ellenőrző hivatal egyik tisztviselője fogja ezeket felülvizsgálni és szigorúan megbünteti azokat, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget. — A Viktória sportegylet a napokban tartotta meg szokásos évi közgyűlését, mely igen nagy érdeklődés jegyében folyt le. Az egyesület élére csaknem teljesen új, főleg fiatal emberekből álló vezetőség került. — Margittán és környékén még mindig terjed az influenzajárvány.

Légi reklámvérseny. Filadelfiában most rendezték meg a világ első légi reklámvérsenyét. A versenyen tízenöt pilóta vett részt, akik világító ködvetőkkel és hasonló módon felrajzolt képekkel csinált reklámot az általa képviselt különféle cégeknek. Az első díjat egy borótvapenge-reklám nyerte. A repülőgép színes virágokból álló hatalmas csokrot varázslott a mennyboltra s úgy a kép, mint a szöveg órákon át világosan látható maradt. Fantasztikus képet nyújtott a verseny időtartama alatt Filadelfia városa fölött a mennybolt, amelyen csak úgy hemzsegték a szírvány minden színében ragyogó képek és feliratok.

A sikkasztó csendőrkapitány. Kolozsvárról jelenti: A hadbírósg hétfőn este 8 órakor hirdetett ítéletet Gheorghe Constantin naszód csendőrkapitány sikkasztási bűnjegyében. A kapitány a „hősök kultusza” nevű emlékérem eladásából befolyt pénzzel nem számolt el, hanem a maga hasznára fordította az összeget. A hadbírósg rangjának elvesztésére és határozati fogházra ítélte a magáról megfélemedezett csendőrkapitányt.

Zsidó zászló a tengeren. Genuában megnyílt az első zsidó kereskedelmi hajósvállalat, amely Tei Aviv nevű hajójával először tüzeti a tengeren a palesztinai zsidók kék-fehér zászlaját. Haifa és Trieszt között fog szolgálatot teljesíteni ez a hajó, amelynek fedélzetén zsinagóga van és rituális konyha a kóserkoszt fogyasztói számára.

— Bajusza és szakállá nőt egy hároméves fiúcskának. Londonból jelentik: Bali bengáliai faluban egy három éves mohamedán fiúcskának sűrű bajusza és szakállá nőtt. A környékbeli mohamedánok a kisfiút prófétaként tisztelik.

— Az amerikai miniszternő pazar fürdőszobát rendeztetett be hivatalában. Washingtoni politikai körökben sokat beszélnek arról a zabanyfürdőről, amelyet Perkis Franciska kisasszony, az Egyesült Államok munkügyi minisztere rendezett be magának a minisztérium új palotájában. A fürdőterem falait művészies pasztellszínű csempe borítja, ablakait színes mozaik fedi és az ezüstözött fürdőkádán kívül hűtőle zuhany áll a miniszternő rendelkezésére. A minisztérium főügyésze eleinte tiltakozott a szokatlan hivatalos fényezés ellen, de miután tiltakozása eredménytelen maradt, hasonló pompájú fürdőszobát követelt sajátmagának s azt meg is kapta.

(*) A legszigorúbb diéta (fogyszó, só-hus-folyadék szegény, vegetar, Bircher-Benner féle Rohkost) betartása sem jelent lemondást a Svábhegyi Szanatóriumban, Budapest. Tolerancia meghatározás.

— Osló, a vén emberek városa. Az a veszély fenyeget, hogy Norvégiát és főleg fővárosát: Oslót, rövid idő alatt tuynyomó részben idős emberek fogják lakni. A születések száma ugyanis a háborúelőtti nyolcezerre kétezerre csökkent, minek következtében négy nagy iskolaépület vált fölöslegessé a városban. A mozik gyermekelőadásait már évek óta üres pad-sorok előtt tartják és a játékgépek egyre inkább panaszoknak a katasztrófálisan csökkent kereslet miatt. Az utolsó öt évben az iskolás gyermekek száma 30 ezerrel 20 ezerre csökkent Oslóban. Erőteljes jelenség továbbá, hogy a válások száma állandóan nő. 1934-ben 667 válás történt Oslóban, egyharmaddal több, mint az előző évben.

ABLA

Megtörtént, — ha nevek nem is közölhetők... Egy temesvári kereskedő benyújtja adóvallomását a pénzügyigazgatóságon. Egyik ellenőr éppen ott van, felbeszi az ívet és beletekint. Majd ujjal mutat a kereskedő jövedelmét feltüntető összegre: hát ennyiből él meg maga? Komolyan mondja, hogy magának csak ennyi a jövedelme? A kereskedő egy pillanatra pánasz után kapkod, majd hirtelen ötlettel rászól a vallatóra: mennyi fizetése van ellenőr urnak? S mikor az meglepetésében kiböki az összeget, megkérdi: — Hát ennyiből él meg maga? Az ellenőr szó nélkül leleszi az adóívet és elmegy. Egy kis ironikus enyelgés nőtt az egész szópátlás, vagy ha úgy tetszik: pillanatszerű felvétel az állam és adózója viszonyáról.

TORDAI (TUTSEK) ILONKA

a budapesti M. Kir. Operaház tagja, Flotom: „Mária” c. operájában

— Külön anyóslakások építését tervezik Angliában. Londonból jelentik: Olive Matthews ismert angol szociológusnő mozgalmat indított, hogy az állam által épített munkásházákban külön anyóslakásokat építsenek. Matthews kisasszony hangoztatja, hogy a magányos özvegy, aki gyermekeinek kénytelen magát meghuzni, a nyugodt családi élet egyik legnagyobb akaratlan megzavarója s az összes érintett felek sokkal boldogabbak lennének, ha az ilyen idősebb nőket külön, apróbb lakásokba telepítenék. Sir Edward Hilton-Young közegészségügyi miniszter melegen érdeklődik a terv iránt, amelynek támogatását megígérte.

HOZZÁK AZ ÚJ 500 LEJESEKET

(Bukarest) Az az angol hajó, amely az új 500 lejes bankjegyeket hozza Romániába és amelynek érkezését a napokra jelezték, csak március 2-án indul el Angliából.

(*) Mai francia Dekameron. A Nyugat könyvkiadótól a „Mai Külföldi Dekameron” címen érdekes sorozatot indított. Célja: A háború utáni külföldi irodalom vezéralakjainak legkitűnőbb műveit nemzetek szerint különválasztva, gyűjteményes kiadásban hozni, a leghivatottabb magyar műfordítók közreműködésével. Kötetenként egy-egy kultúr-nemzet 10 reprezentáns elbeszélője vonul fel azzal az írással, amelyet ő maga tart a legkülönbnek. A kötetek élére a szerkesztő összegyűjtött tanulmányban méltatja az illető irodalom prózáinak mestereit. Minden író megírja önéletrajzát is a Dekameron számára, amelyet mellékelten a kötetben szereplők névalírással arcképei díszítenek. Cocteau, Du Gard,

Duhamel, Duvernois, Giraudoux, Green, Jouhandeau, Mauriac, Maurois, Supervielle műveiből áll a Francia Dekameron, amely 300 lapon 10 remek fényképpel, pompás félbörkötésben 144 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban.

AZ OSZTRAK KANCELLAR PARISON AT LONDONBA MEGY

(Bécs.) Schuschnigg osztrák kancellár és Berger-Waldenegg külügyminiszter szerdán Párison át Londonba utaznak. Londoni tartózkodásuk alatt ki fogják fejteni Ausztria álláspontját a függetlenség tekintetében és a többi időszerű diplomáciai tervvel kapcsolatban.

(*) Tavasz alkalmi könyvvásár a Brassói Lapok könyvosztályában. Jókai, Mikszáth, Eötvös, Tolszto, Dosztojevszki, Balzac, Anatole France stb. művei 70—80 százalékkal olcsóbban szerezhetők be. Az árleszállítás csak rövid ideig tart, azért keressé mielőbb fel könyvosztályunkat Brassó, Kapu-u. 56—58 sz. alatt az udvarban.

... DE KÖZBEN MI LESZ HAUPTMANNAL?

(Newyork). A Lindbergh-gyermek meggyilkolása miatt halálra ítélt Hauptmann védői közt ismeretlen okok miatt nézeteltérés keletkezett a felebbviteli tárgyalás előkészítése körül. Reilly, a híres newyorki bűnügyi védő, aki a flemingtoni tárgyaláson a védelmet irányította, kijelentette, hogy bizonytalan időre el kellett halasztania a felebbezés benyújtását. Nyilatkozott Hauptmann második védője, Fisher ügyvéd is, aki viszont azt szögezte le, hogy Hauptmann sürgöti a felebbezés benyújtását, mert különben 4 héten belül kitűzik kivégzése időpontját.

KONFLIKTUS KÉSZÜL AMERIKA ÉS MEXIKÓ KÖZÖTT

(Mexikó). Az Egyesült Államok parlamentjében Borah szenátor nemrégiben azt a javaslatot terjesztette elő, hogy Amerika küldjön ki bizottságot Mexikó vallásügyi viszonyainak tanulmányozására és valahogy igyekezzen ottan nyugalmi állapotot teremteni a minden napos vallási villongásokban. A mexikói parlamenti pártok vezéreinek tanácsa most ülést tartott s azon azt a határozatot hozta, hogy felkéri Amerikát, álljon el Borah szenátor indítványának megvalósításától.

VASUTI MERÉNYLET KONSTANCANAL

(Bukarest) Konstancia közelében ismeretlen tettesek vasuti merényletet követtek el. Konstancia és Bukarest között, Ovidiu állomás közelében 3 kilométernyi hosszúságban felszedték a vasuti síneket. Az Ovidiu állomásról induló tehervonat 32 kocsija kisiklott a megromolt pályán. 18 vagon felfordult. Két fellező súlyosan megsebesült. Halálos eset nem történt. A hatóságok erőfeszítései, széleskörű vizsgálatait indították.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Időjárásjelentés. A budapesti időjáráskutató intézet jelentése szerint északnyugati légáramlás, változó felhőzet és fűtő esőzés várható. A nap folyamán, erősebb felmelegedést, éjszakai fagy követi.

— Szénből petróleum. A londoni Daily Herald jelentése szerint a Tees folyó melletti Dillinghamban gyárat építettek, amely angol szénből petróleumot akar termelni. A gyár a nyár közepén kezd megüzemelt és állítólag évente 135 millió liter petróleumot fog előállítani.

Horthy Miklós magyar kormányzó nem akar újabb ünneplést

Budapest, február 19

Március elsején lesz a 15-ik évfordulója annak, hogy Horthy Miklóst a magyar nemzetgyűlés kormányzóvá választotta. Ebből az alkalomból a társadalmi egyesületek nagyobb ünnepségekre készültek, a kormányzó azonban leintette a készülődést azzal, hogy a múlt évi novemberi ünnepségeken a nemzet eléggé kimutatta már iránta érzett háláját és hódolatát.

— FARKASOK GARÁZDALKODNAK A ZSILVÖLGYI HEGYEKBEN. Dévai tudósítónk jelenti: Borzalmas leletre bukkantak az aninószai szőlők, akik a „Piscu” bánya felé vezető havasi úton haladva egy bakancsot, néhány lépéssel arrébb lerágott csontokat, — köztük egy emberi koponya maradványát — és ruhafoszlányokat találtak. Az utóbbiak alapján megállapítást nyert, hogy viselőjük egy bányász lehetett, akit minden valószínűség szerint farkasok támadtak meg és téptek szét. A szőlők jelentése nyomán az aninószai csendőrség bevezette a nyomozást az áldozat személyazonosságának megállapítására.

— 380 kilós disznó. Duboisban, Pensylvania államában, az egyik farmer hároméves bergshire-disznóját 380 kilóra hizlalta meg. A rekord-disznó naponta husz liter lefőlt zöjt tejet és megfelelő mennyiségű tengeridarat kapott.

Tüntetés a kolozsvári magyar konzulátus ellen

Kolozsvár, február 20.

Hétfőn este egy körülbelül 20 főnyi ifjúságból álló csapat zajos tüntetést rendezett a magyar konzulátus előtt. A tüntetők kövekkal bezúrták a konzulátus ablakait, majd szétszaladtak, mielőtt a rendőrség kivonulhatott volna. A rendőrség véleménye szerint a tüntetés Rákosi Mátyás elítélése miatt volt.

EKMAN

finn versenyző az oslovi gyorskorcsolyázó versenyen harminckilencedszer lett világbajnok.

M. Hegyi Ilona:

Olga önállósítja magát

— Kedves ez a szoba! Jobb az új mes-

— Jobb, — mondta komolyan és elgou-

— Ez sokkal jobb.

A parányi vaskályában tüz ropogott. A kecskelábu deszkaasztal tiszta fehér abrosszal volt letakarva. Négy szék. Ágy a sarokban szerényen és jól betakarva, mintha ki akarná hangsúlyozni, hogy nem egészen idetartozik.

Olga tiszta asszony. Az edények ragyognak. Szappan, mosdótál, fogkefe, fésű, négyrét hajtogatott törülköző.

Kukorica szemek főnek a fazékban.

— Cukrot teszek azután a levébe, — mondja. — Ez a vacsora.

Mert Olga kosztadásból él.

— Kosztosaim nem nagyigényűek, — közli velem kedvesen. — Reggelre kávé vagy teát kapnak, ebédre levest és húst főzők nekik. Vacsorára szalonna, vagy egyéb hideg. Négyszázötven lej havonta. Kéves. — És sóhaj.

Nehéz gondok gyötrik. Fel kell emelnie a koszt árát. Reggeli, ebéd, vacsora ötszázötven lej lesz. S ha a kosztosok ezt meg nem fizethetik, akkor... akkor... vége. Oda az önállóság, mehet Olga vissza mindenek, lehet a más kutyája, a más szeszélyének levezető csatornája... ha az ötszázötven...

— Mert ez a legnehezebb, — sóhajta és a szeméi ijedtek, ahogy arról beszél.

Szibériából idáig jönni? Nem, ez nem is volt olyan borzalmas. Szinte szép volt.

Mert Olga orosz nő. Magyar fiu hozta haza. Tizenöt évig éltek együtt. Ez szép volt. Ez jó volt.

Olga elfelejtette a hatalmas hőmezőket. Elfelejtette a rokonokat. Elfelejtette a kicsi családi házat, apát, anyát, testvért, Olga mindenkit elfelejtett. Szerette az urát és megtanult magyarul.

És aztán?

— Hát aztán jött egy másik asszony. Fiatalabb is volt. És háza meg földje a szomszéd faluban — Olga elismerően bólogat —, takaros menyecske volt, — így mondja zamatos nyelvezettel. — Akkor Olga nem tehetett egyebet, bejött a városba és beszegődött az első helyre.

— De mégis csak az a legrémesebb! A más kutyájának lenni! — Ezt hajtogatja és magában számadásokat csinál. Hát ha mégis kijeöhetne a főztjével emelés nélkül.

Szerencsére Olgának nagyon rendes kosztosai vannak. Egy boltiszolga, egy munkásember és egy koldus.

— Nem koldus ő, — világosít fel engem. — Csak mert nyomorék, hát a sarkon áll és kéreget.

— Hát ki a koldus, Olga? — ilyeneket kérdezek. Nevet.

— A koldus, az egészen más. Az összekaparni korán reggel vagy tíz lej, bemegy a kocsmába, torok kenőt önt magába, aztán visszamegy az utcára és az embereket hangos szóval kényszeríti, hogy adjanak. A koldus az, aki nem nyomorék, aki részeges, aki odaáll, ahova nem szabad, aki osztozik a jövedelmen a figyelővel s annak futtyijelzésére gyorsan tűnik a rendőr elől. Ez a koldus. Aki rongyos. Aki dolgozhatna, mert egészséges, csak nem akar, aki... aki... Olga nagyon jól megmagyarázza, ki a koldus.

Az ő kosztosa nem az. Tiszta ruhában, lábak nélkül, két mankóján a kapu alá oszlik. Kinyújtja kezét a járőrkélok felé:

— Kitanult iparos vagyok. Nem szívesen kéregetek...

Igy beszél az Olga koldusa. És a pénzt szorgalmasan összerakja. Olgához kosztol jár és mindennap kitakarítja fordított orru cipőjét s úgy húzza fel csonka lábára valahol a hiányzó térdek fölött.

Olga pedig számol, takarít, bablevest főz és szeretettel nézegeti önálló kicsi konyha-szoba vendéglőjét, a három komoly kosztost, ijedten gondol a cseléd-sorsra és nagy álmos orosz szemével messzenéz...

Igaz van: Nem lehet már tudni, ki a cseléd, ki a koldus...

Nem lehet már tudni semmit.

Igazán semmit.

Egészségügyi razzia volt**Hetven bukaresti pékműhelyt bezártak**

— mert: mocskot, egereket találtak a kenyértész-

tárakban és feneketlen piszkot a műhelyekben

Bukarest, február 20.

A román fővárosnak rendkívül kinos szennázója van. Amint ismeretes, a bukaresti lakosságot hetek óta izgalomban tartották a pékmesterek állandó árfelemelési követelése. A követeléseket a főváros vezetősége visszautasította, mire a pékek általános sztrájkkal fenyegetőztek.

A rendőrség a városvezetőség utasítására most egészségügyi razziát rendezett a bukaresti pékműhelyekben, hogy megállapítsa, milyen egészségügyi körülmények

között készül az a kenyér, amelynek árát egyre emelni akarják.

A razzia megdöbbentő eredménnyel járt. A bukaresti pékműhelyek legtöbbjébe piszkos pincehelyiségekben volt, tele leirhatatlan szennnyel. A kenyértésztaiban egeret, mindenféle mocskot találtak. Al- talában mindenütt a legelképesztőbb elhanyagoltság és lelkiismeretlenség uralkodott.

A mesterek — úgy látszik — feleslegesnek tartották megtenni a legelemibb

egészségügyi intézkedéseket, nem is beszélve arról a felháborító módról, ahogy munkásaikat a füstös, piszkos lyukakban 12—14 órát dolgoztatták.

A razzia következményeképpen 70 pékműhelyt azonnal bezártak és a tulajdonosok ellen megindult az eljárás.

De kikivánczik ezzel kapcsolatban egy kérdés: Hol volt eddig a közegészségügyi hatóság és milyen ellenőrzést gyakorolt, hogy az állapotok így elfajulhattak a péküzemek műhelyeiben?

PESTI RIPIORT**Hetven főiskolás és száznegyvenhárom érettségizett cselédleány szolgál Budapesten**

Budapest, február 20

Hihetetlenül hangzik ugyan, de Budapesten hetven olyan leány él cseléd-sorban, aki nemrégiben még az egyetem padjaiban ült s a tudomány volt az álma.

Vasárnap délután kintjártam a budai hegyekben. Nem ott, ahol a sípályákon hangosan zajlik az élet, hanem csendes, elhagyott sétatényokon, magános kis tisztásokon jártam, s egyedül. Ott találkoztam eggyel a hetven közül. Kölsönkönyvtárból való könyvet olvasott a nyulánk, szőke, kékszemű lány. Kabátja kissé kopott volt, cipője sem vadonatúj, de tartása, fejhordozása, szemének bátor, s őszinte nézése nem hagyott kétséget lelki finomsága iránt. A könyv kék vászonkötésén aranybetűs cím ragyogott: Theodor Dreiser, Jennie Gerhardt. Meglepetten mosolyodtam el. Én is ezt a könyvet olvasom és — mint to- lakodó kíváncsisággal megállapítottam — ugyanazon az oldalon tartok, ahol a kisasszony. Dreiser szelleme révén megismerkedtem az olvasó, sétáló kisasszonnyal, Sz. Karolával. Beszélgetni kezdtünk. Dreiserrel, az Amerikai tragédiáról, Jennie Gerhardtól, s azután rátértünk a magunk irodalmára, amit az élet írat velünk. Én említettem, hogy újságíró vagyok, ő pedig egyszerűen pirulás nélkül, egyenesen azt mondta:

— Én pedig cseléd!

Elnevettem magam.

— Ne tréfáljon, hanem mondja meg, hányadéves a bölcsészeten.

— Csak voltam, — felelte — már két éve kikerültem az egyetemről, ahol a magyar és francia szakon tanultam.

— Miért mondta az előbb azt a csacsiságot, a cseléddel?

Ami ezután mondott Sz. Karola, abból nem szabad elhallgatni egy betűt sem. Leírom, úgy, ahogyan elbeszélte a hideg, havas vasárnap délután, fent a Svábhegyen.

— Szüleim meghaltak, mikor még csak hároméves voltam. Nagynéném vett magához, egy államasztó ellenőr özvegye, aki nyugdíjából nevelt fel engem. Minden vágya az volt: diplomát adni a kezembe, hogy valaha sokra vihessen. Leérettségiztem, azután beiratkoztam az egyetemre, ahol megszakításokkal, az árvaszék támogatásával, kedvezményekkel, közepes eredménnyel megszereztem az óhajtott diplomát. Egy évig kilincseltem hiába, várakoztam a befolyásos urak előszobáiban — hasztalan, könyörgöttem, rimámkodtam, — eredménytelenül. Tavaly, január 22-én meghalt a nagynéném és én egyedül maradtam. Teljesen egyedül, minden támasz nélkül — nagykorúan. Egy napilap hirdetési rovatában olvastam, hogy cselédet keresnek. Kiváltottam a könyvet és jelentkeztem a Zoltán-utca 12 számú házban egy ügyvédnél. Amikor megtudta előéletem bűnét, a főiskolát, nem akart felfogadni. Azt mondta: neki trampli kell, aki minden munkát el végez. Megnyugtattam, hogy sportoltam, vannak izmaim, s nem riadok vissza a munkától. Felfogadott. Egy hónapig valóban úgy dolgoztam, mint egy cseléd, de azután, egyre jobban áttöltöttem a gyermeknevelői tisztiségre. Ma már a másik leány mellett csak tö-

rülgetek, főzők és főleg a két kisgyerekekkel foglalkozom. Tanítom őket, játszom velük, elmegyek a korcsolyapályára de — ne értsen félre — cseléd vagyok. Hatvanöt pengő a fizetésem, most huszonhat éves vagyok és nem adom fel a reményt, hogy hasznát fogom venni egyszer a diplomának.

— Igen, van vőlegényem. Diplomás mérnök, most soffőr és inas egy kormányfőtanácsosnál. Bármelyikünknek sikerüljön valami, akkor már megtaláljuk számításunkat, bodogok leszünk és nem fogunk soha szegyenkezve visszagondolni arra az időre, amikor én cseléd voltam.

— De ne higgye, hogy egyedül vagyok Budapesten főiskolás cseléd. Maga uj-

ságíró, nézzen valahol utána és el fog csodálkozni a valóságon.

Lent, a füsttől borított városban egymásután villantak el a lámpák. Alkonyodott. Együtt mentünk le a 81-es villamos végállomásához s a Széna-térig. Sz. Karola balján ültem. A villamosban nem beszélgettünk, de azért nem ültötte fel a Dreiser-könyvet addig, amíg ott voltam. A hurokvágánynál elbucsuztunk s én hazamentem. Másnap délelőtti első utam a statisztikai hivatalba vezetett. A kimutatások szerint a magyar fővárosban hetven főiskolás cselédleány szolgál és száznegyvenhárom mindenek végezte el a középiskolát...

1935.

A munka rapszódiaja...

M. Zs

Két évet kapott az ujaradi állomásfőnök,

meri 109 ezer lejt sikkasztott

Arad, február 20.

Az aradi törvényszék ma hirdetett ítéletet Weigl Rudolf volt ujaradi állomásfőnök sikkasztási ügyében.

Weigl 3 év alatt 109 ezer lejjel károsította meg a vasutat olyanképpen, hogy a bevételezett fuvarlevél díjaknak csak egy részét szolgáltatta be a központnak. A

sikkasztásra csak 3 év után jöttek rá.

A tárgyaláson Weigl azzal védekezett, hogy annak a vaskasszának, ahol ő pénzeket tartott, több kulcsa volt és a többi kulcsok tulajdonosai — szintén magasrangú vasuti tisztviselők — lopkodták a pénztárt.

A törvényszék 2 évi börtönre ítélte a sikkasztó vasuti tisztviselőt.

Tanuként hallgatták ki az unitárius püspököt a szífalvi rombolásokról szóló sajtó-beszámolókat miatt perbefogott magyar újságírók tárgyalásán

Csak a jövő héten hirdeti ítéletét a bíróság

Kolozsvár, február 20.

A törvényszék negyedik szekciójának Lina mayer-tanácsa kedden folytatta a szífalvi dúlasokról írott sajtótudósítások miatt perbefogott magyar újságírók sajtópörének tárgyalását. Szász Endre, Szentimrei Jenő, Walter Gyula, Zomora János, Zágoni István, Bakos Aladár, Végh József és Olajos Domokos a vádlottak.

A már régebben megkezdett, de elnapolt tárgyalás folytatásaként hallgatták most ki Boross György dr. unitárius püspököt, aki mind-

járt a rombolások után járt a kérdéses falvakban s szemtanúja volt az elszenvedett károknak és bántalmaknak.

Boross György kihallgatása során igazolta azokat a tényeket, amelyekről az újságírók is beszámoltak cikkeikben s hangsúlyozta, hogy a rombolások során nemcsak egyes emberek, de az unitárius egyház is kárt szenvedett.

A bíróság a püspök kihallgatása során úgy határozott, hogy a tárgyalást a jövő kedden folytatja, amikor is sor kerül a perbeszédre s esetleg az ítéletre.

MOTORKERÉKPÁR-SZERENCSETLENSÉG BALBÓ SZEMELATTÁRA

(Róma.) A Róma és Ostia között elvonuló országúton borzalmas motorkerékpárszerencsétlenség történt. A motorkerékpár, amelyen két fiatalember ült, mindenképpen meg akarta előzni Balbó tábornoknak, Libia kormányzójának nagy sebességgel száguldo gépkocsiját. Az ut-

egyik éles kanyarodójában a motorkerékpár hirtelen felborult és utasait maga alá temette. Balbóék figyelmesek lettek a szerencsétlenségre, megálltak és a világhírű olasz repülő személyesen sietett a bajbajutott fiatal emberek segítségére. Akkor vették észre, hogy minden fáradozás hiábavaló, mert a két motoros fiatalember az esés pillanatában szörnyet halt.

Az új erdélyi színházról

Színházunknak előbb nyugatvá kell válnia, hogy erdélyi lehessen

Balázs Samu, a nagyváradi-kolozsvári szintársulat tehetséges művésze mondotta ezeket az érdekes és aktuális sorokat:

Annak a három városnak (Kolozsvár, Nagyvárad és Brassó), ahol előadásokat tartunk, hozzávetőleg 150.000 magyarajku lakosa van. Nem kevesebb tehát, mint ahány lélek bármely európai metropolisban egy-egy színházra esik.

Ha ezt a kedvező helyzetet, az erdélyi színház egyetlen szilárd bástyáját, a kolozsvári nagyváradi színház nem ismerte fel és vidéki nivón mozog, akkor mulasztást követett el. Már pedig az a helyzet, hogy az utóbbi évekig nem ismerte fel.

Irodalmunk lendületén és beérkezésén felbuzdulva, tavalyelőtt kezdtek először írni és beszélni az önálló erdélyi színházról.

Akkor látták be először, hogy reánk nagyobb feladat vár, mint a többi romániai és magyarországi vidéki társulatra.

Mi nem elégedhetünk meg azzal, hogy továbbra is stereotip módon leutánozzuk a pesti színházak műsorát; nem tehetjük ezt tovább

is, hogy más egyéniségű színészeinkkel, más összetételű közönségünknek ugyanazt a selejtes irodalmat másoljuk, amelynek lejtársaságba, az ottani vidéki társulatok is évenként belebuknak.

Eredeti erdélyi bemutatókat kell tehát tartani! — adták ki a jelszót. De az erdélyi írók jó darabjai nem voltak sehol; helyesebben mindenütt voltak, csak rem a kolozsvári színház vezető íróasztalán.

De miért is lettek volna ott, ahonnan világ-siker még soha el nem indult?

A transzylván színházak így el kellett aludni, mielőtt fölébredhetett volna. Hogy azonban a gondolat nem veszett el, mutatja az idei Indig-bemutató és a kalotaszegi János Vitéz.

De közben minden maradt a régi. Ját-szottuk 5–8 próbára a pesti színházok fő-csoporthoz, elővettünk egy-egy régi darabot, ha valamely klasszikusnak csufolt operettet ele-

venítettünk fel, akkor elhitettük magunkkal, hogy ünnepi esténk van. Az utóbbi hetekben aztán mintha váratlanul megtalálta volna a színház a helyes utat. Azt hiszem, az igaz-gatóság felfedezte, hogy

színházunknak előbb nyugatvá kell válnia, hogy erdélyi lehessen.

És e felfedezés nyomán az önálló színház határozott lépésekkel elindult célja felé. Még ezen a héten bemutadjuk a „Titanic keringőt” Stella fordításában a pesti színházak és a saját képviselői előtt. Közvetlenül ezután még nagyobb lépést teszünk.

Farkas Imre fordításában először kerül szín-re nálunk az idei angol szezon legnagyobb sikerű ujdonsága.

Saját érdekében felénk kell néznie Bécsnek, Budapestnek, Bukarestnek. Színházi szakem-berek három nyelven fogják kalkulálni a vár-ható bevételt — a mi színházunk páholyá-ban. Szép este lesz! És ekkor végre elkezdőd-

hetik a komoly munka. Darabokat kell sze-rezni a program folytatásához; szerencsés-kézzel vezetett stудиóunk feltűnt nagy tehe-ségeit el kell küldeni egy-két hónapra világot-látni, hiszen 18–20 éves korában nem kell ehhez olyan sok pénz az embernek. A kény-szerű nyári szünet alatt félfizetéssel is szíve-sen fog próbálni a társulat, hogy 15–20 pró-bával felkészülve a fontosabb bemutatókra a „vidéki” jelző végleg eltűnjék színházunk ne-ve mellől.

És ha itt tartunk (pár hónap az egész), ak-kor jöhetnek az erdélyi szerzők világ-sikerre tö-rő művei és jönnek is, majd csak legyen, aki győzze elolvasni.

Ez színjátszásunk egyetlen komoly problé-mája, ez is megoldás előtt. Meg vagyok róla győződve, hogy egy-két év múlva ugyanolyan büszkék lehetünk az erdélyi színházra, mint irodalmunkra, amely oly frissen, oly lendüle-tesen emelkedett az anyországi irodalma mel-lé, esetleg fölé.

Ami muszáj és ami szabad

Váradon a helyzet változatlán

A gazdasági válság számos családot tönkretett és se szeri, se száma azoknak a boldogtalan nyomorultaknak, akiket hon-talanná, éhessé és rongyossá züllesztett le az a gazdasági katalizmus, amellyel a jelenkor emberisége vívódik.

Külön tudománya és külön költészete van a nyomornak, mert mi volna a klasz-szikus szociológia más, ha merev formái-ból kibontjuk és csak azt nézzük, ami kö-rül a tényleges témái kavarognak.

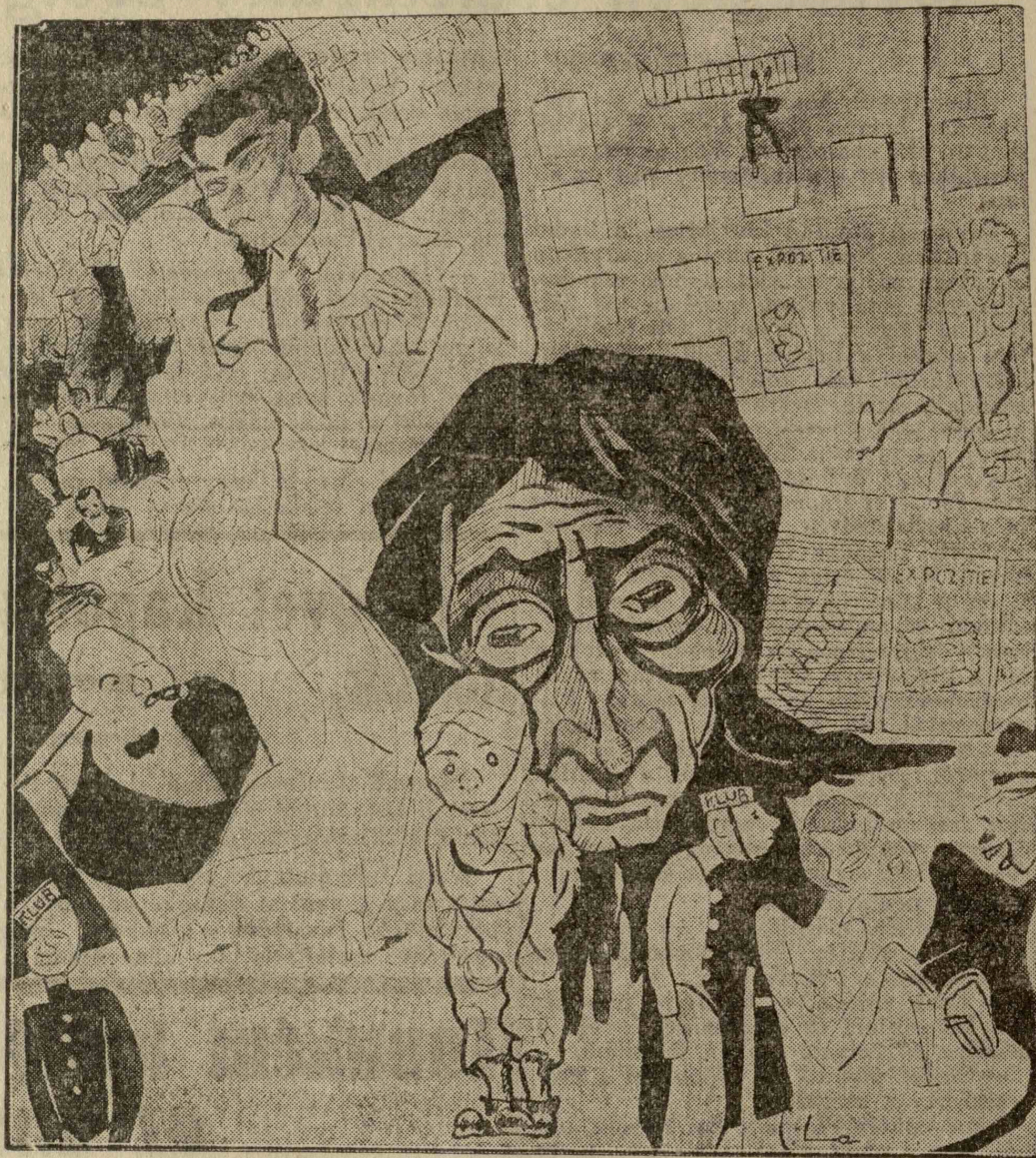
A nagy megroppanásnak vannak azon-ban epizódjai, amelyeket a kispolgári ré-teg már nem a távol perspektívájából lát, mint például az ukrainai pogrom 200.000 áldozatát, a kínai ellenforradalmi utcák buzgó hóhérait, vagy a koncentrációs tá-borok inkvizíciós kamráit, hanem közeli napi eseményként szemléli perverz bor-zadállyal, mert nemcsak anyagi gondok gyötrik, hanem a saját moráljában való hitevesztettség réme fojtogatja, amikor az ugynevezett családi szentség forog koc-kán, mintegy küszöbe ez annak a folya-matnak, amelynek végén Belzebub táton-gó örvényei nyelik el a családot.

Sajnos, igen nagy azoknak a kispolgári családoknak a száma, ahol a családi szentség gazdagabb tőkéhez kerül albér-letbe. Akárhogyan is nyafog a hipokrizis, az arany diadalt ül a szentség felett, nem nagy öröme azoknak, akik évezredes tradíciókhoz híven ragaszkodnak.

Kevésbé jelentős, de tán kevésbé meg-bocsáthatóak azok a tünetek, amelyek a tradíciók erkölcein kényszerítő gazda-sági okok nélkül gázolnak keresztül. Té-zedés volna azonban azt hinni, hogy ezek a tünetek az általános gazdasági helyzet-től tényleg függetlenek. Amíg ugyanis ezek számára, akiket pörölyöz a gazda-sági balsors, mindent muszáj, addig a ki-váltságos gazdasági helyzetbe emelkedett elemeknek mindent szabad megtenni. Las-sanként nemcsak szabad, de illik, chic is is megtenni. Demonstrálni kell a korlát-tan szabadság e jogait! Meglepő, de hova-tóbbabb úgy alakul a helyzet, hogy a ha-talmasak és lecsuszottak — ha különböz-ő okokból is — együtt igyekezzenek eltapo-s-ni a valaha közös morált, amelynek meg-sértése a muszáj és szabad nevében tár-sadalmi szükségessé válhatik.

Ilyen körülmények között csak termé-szetes, hogy azok, akik elégikus nosztal-giával sóvárognak a múlt felé, Quo vad-ist kiáltanak az eltévedetteknek és hogy azok, akik egy jobb jövőről ábrán-doznak, az új remények kárörömeivel re-gisztrálják, hogyan csúsznak a morált fent és lent egyaránt, — mert szabad és mert muszáj.

Az egyiknek szabad, a másiknak mu-száj... a harmadik tiltakozik emlékek nevében, a negyedik regisztrál. Négy ki-lönböző meglátás — és van egy ötödik is, amely nem akar látni és bizonygatja, hogy minden rendben van, semmi se fáj

LEON ALEX: Így látom Nagypáradot.

A legenda így meséli:

Faur Emil, Nagypárad elmozdított főmérnöke, elmozdítása után — amiről ál-lítólag semmit sem tudott — másnap reggel mit sem sejtve, fölment hivatalába. Szobájába huszfokos hideg dermesztő telében remegett. Felháborodva ro-hant a szolgához és ráordított: „Hideg a szobám! Talán én fűtek be maga he-lyett, mit gondolsz, én vagyok a szolga?”

A szolga egy pillanatig nézett s nem akarta megmondani, hogy így adták ki számára a rendeletet, ezért csak ennyit mondott igen jelentősegteljesen: „Hát nem is főmérnök...”

Állítólag így tudta meg Faur Emil, Nagypárad főmérnöke, hogy elmozdították az állásából.

Esti kurzusok

Az esti kurzusok idején szabad előadásprog-ramja nem lehetett sem olyan sűrű, sem olyan rendszeres, mint az előző években. Az előadá-sok január elején indultak. Dr. Molnár Imre pszichológus: „A család alkalmazkodása a gyermekhez” címmel tartott előadást. A prog-ram további során Déry Gyula Kolozsvárról vendég szerepel. Előadásának címe: A történet filozófiái irányai. Dr. Elekes Miklós koloz-svári ideggyógyász előadásának tárgya a szü-lők és gyermekek viszonyának válsága lesz. Szegő Julia Kolozsvárról a klasszikus és ro-

mantikus zenei korszakok szociológiai vonat-kozásait fogja ismertetni. Jancsó Elemér iro-dalomtörténész a modern román elbeszélése-ket ismerteti. Tabéry Géza pedig szemelvé-nyeket közöl a divat történetéből, dr. Fried-mann Andor Temesvárról a zsidó folklóról tart előadást.

Az esti kurzusok negyedik éve fennálló nyelviskolája ma is nagy tömegeket juttat a világnyelvek (angol, francia, német, olasz) és az államnyelv elsajátításához. Képtárlatok rendezésével is hozzájárul a helyi kultúra pro-pagálásához.

Ne köszönjenek neki!

Délben tizenkettőkor jött be a Japportba. Fekete kabát volt rajta. Szájában égő cigá-retta, kezében kutya. Így érkezett.

Akkor kelt föl és bágyadt arcán még az éjszaka ráncai viaskodtak a rákért kenőcsök és puderek rétegével.

Ez a fiatal asszony semmit nem csinál egész nap. Életének programja a klub, a szórako-zás, a vegetatívák és délben: Cigaretta ku-tyával.

Lehetetlen keresztülvinni, de úgy érzem, valami rendszert kellene bevezetni az élet-let ilyen módon végigélő asszonyok ellen. Talán nyilatkozzanak az összes asszonyok, hogy az ilyenek csak hasonlítanak hozzájuk külsőleg és csak két lábuk, kezük s fejük ha-sználó, különben nem azonos velük. Megnyíl-vánulásaival, életprogramjával nem értenek egyet. Valami ilyen demonstrációt kellene le-vezetni ellene, egészen új, forradalmi, merész módon.

Vagy van egy egyszerűbb: Ne köszönjenek neki!...

A többi nőknek, akik élnek, dolgoznak s más szemszögből is értelmezik az életet, azoknak is csak ezt a tiszteletet adhatják meg, hogy köszönnek nekik. Vonják ki önagyságát ebből is, fosszák meg ettől is, tüntessenek el-lene, ezen az egyszerű és primitív módon: Ne köszönjenek neki!

Holnap:

Lássuk Nagyszebent!

Divatöltöny

mérték után, garantiált elsőrendű gyapjuszövetből, külföldi hozzá-valóval havi 400 lei részletre

Lei: 2600

A szabómunkát

Weisz E. Zsigmond
végzi

Vevőinknek összes ruháit minden-kor ingyen vasaljuk és azokért házhöz küldünk.

INCASSO BANK R.T.

ruhaosztálya,

Nagyvárad, Str. Rimanóczy 2.

Telefon: 501.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A székelyföldi fatermelés mérlege:

Ma Csikmegyében 66 gőzfűrész 112 gatterrel dolgozik

Nemcsak a nagy, hanem a középüzemek is eladási-kartellbe tömörültek

A szezon sikere az időjárás kezében van

Csikszerecs, február 20

Csikmegye minden elképzelhető zugában rég nem látott mozgás észlelhető a fakereskedelem terén. Felületes szemlélő azt hiszi: újabb, régvárt konjunktúra köszöntött be a fa terén. Ettől azonban, mélyebb bepillantás után, messze állunk még.

Tagadhatatlanul gyors iramban eszik le a fa a csiki hegyekről. De csak három hét óta hordják, mióta hó esett és szánnal meg lehet közelíteni a legeladogottabb, szekérrel járhatatlan helyeket is.

Még három héttel ezelőtt kétségbeesetten tépték a hajukat a csiki fakitermelők és gazdák egyaránt, hogy az 1934-35-ös gazdasági év tönkreteszi őket.

Nem volt hó. Hó nélkül pedig Csikban nincs erdő. A hajdan hatalmas őserdők-összezsugorodtak. Iparvasutak nem futyulnak a hegyek között s így kizárólag szánnal szállítással rendezkedett be a csiki fakereskedelem.

Amikor az első hóihar végigszántott a megyén a kétségbeesés felengedett. Gyorsan előkerültek a porosodó szának s rég nem látott iramban munkához láttak. Csikmegye községeiben épkezéskor ember nem maradt a faluban. Erdőkbe igyekeztek.

A nagyobb cégek, mint az Első Fakitermelő Szövetkezet, Foresta, Ofa, Székely és Margitai és mások, kiknek tizezres tételekben állt a szállításra kész faanyag érdekében, teljes erejüket és lehetőségeiket latba vetve, igyekeztek minél nagyobb tábor fuvarost verbuválni.

Ugyanakkor az egyes közbirtokossági erdők, egyeseknek kiosztott vágterületeiben is megkezdődött a döntés és fuvarozás. A kisebb fűrészüzemek tulajdonosai, akik egyes gazdák

utján jutottak fához versenyre keltek egymással. Az élénkülő kereskedelmi kilátások miatt nem akartak, nem maradhattak faanyag nélkül. Az árak emelkedni kezdtek.

AZ ENYHE IDŐJÁRÁS ARAT EMEL

Ezzel kapcsolatosan azonban tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy a jelentős emelkedést kizárólag az elkésett téli idény idézte elő. Ha december közepe óta rendszeres szánut van, úgy a faárak a tavalyiakhoz képest mozdulatlanul állnak, noha a feldolgozott anyag ára is jelentősen emelkedett. Fakereskedelmi körökben erősen tartja magát az az álláspont, hogy ezt is az elkésett és már pótolhatatlannak látszó téli szezon idézte elő.

De a gyors munka és soha nem látott szállítási iram dacára is válságos a csiki fakereskedelem helyzete. Nem a feldolgozott áru eladását, hanem a nyersanyag beszerzését értjük ezalatt. Mert jelenleg az a helyzet, hogy minden erőfeszítés és gyors munka dacára a fűrészek nyersanyag szükségletük ötven százalékát sem tudták beszerezni, vagy teljére hordatni.

Legjobb esetben három heti jó szánutra volna szükségük, hogy évi szükségletüket biztosítsák.

Március rohamlépésben közeleg. A télnek vége. Székere az istenháta mögé bujtatott. Önyellessel fenyegető völgyekből fát szállítani lehetetlenség. Tehát minden erőfeszítés az erdőből kiszállításra összpontosul. Meg akarják akadályozni a minőségi veszteséget s üzemek munkafolytonossága biztosítására törekednek a kereskedők. Hogy ez sikerül-e nekik, az a jövő titka. Minden az időtől függ.

Előretörnek a középüzemek

Előző évekhez viszonyítva nagy áthangolás tapasztalható a fakitermelés terén. Néhány évvel ezelőtt 3-4 nagyobb szabású üzem, az Ofa, Foresta, Uzvölgyi tartották kezükben a megye fakereskedelmét. Közben az erdők egyre jobban fogytak s a hatalmas üzemek nem látták biztosítva jövőjüket. A nagy pangás idején beszüntették a munkát. Közben egymásután építették a kisebb emberek üzemek. A hajdani nagy cégek helyét apróbb, de igen életképes kereskedelmi egységek foglalták el. Ma ott tartunk, hogy

Csikmegye területén kerekén 66 gőzfűrész dolgozik 112 gatterrel.

Ezek közül 5 fűrész 24 gatterrel van a nagy cégek birtokában.

Hatalmas az eltolódás, de egészséges. A kisebb üzemek könnyebben be tudják szerezni anyagszükségletüket. Nagyobb a verseny is az eladásra kerülő fa mennyiségek sokkal magasabb áron kelnek el, mint a múltban. A székelyi gazda megfelelő áron tudja értékesíteni fajtálatkát.

Magyarország árut keres

Mindezekkel szemben nem szabad elfelejteni, hogy az eladási piac is élénkült. Erre is befolyással van a rövid és rossz tél. Amint megbízható fakereskedelmi körökből értesülünk

Magyarországról évek óta nem tapasztalt nagy kereslet mutatkozik. Így a tavalyi árakhoz viszonyítva a szállításra kész áru kőbméterénél 100-150 lejes áremelkedés észlelhető. Jelenleg a fűrészeltáru közepesára 700-750 lej. Ez minőség szerint 100-150 lej áremelkedés között változik.

Ezzel szemben a keleti piac, mely óriási mennyiséget szokott felvenni, a kompenzáció rendezetlensége, deviza és más nehézségek következtében, csöndes. Más években ilyenkor nagy kötések történtek Galacon. Most vára-

kozó állásponton van a piac — hangoztatják illetékes körökben.

Ha a keleti piacot igen érzékenyen érintő deviza és kompenzációs kérdéseket megelőzőre oldja meg a kormány, úgy nemcsak a csiki, hanem az egész ország fakereskedelme nagy lendületet vesz.

AZ ELADÁSI KARTELL

Fetétlenül figyelemreméltó körülmény, hogy a nagy, országos, sőt európai fakitermelő cégek, mint Ofa, Foresta, Lomás, Grödi stb. mintájára

a csikmegyei középüzemek: Darvas-Elekes, Marfa R. T., Mercur R. T., Brüller, Sennensieb, Erez stb. is kartellbe tömörültek az eladás terén. Így az a helyzet állott elő,

hogy a nagyüzemek átlag 100, középüzemek pedig 50 lejjel drágábban tartják árujukat a kisebb üzemeknél és ha nem érik el a megálapított árkülönbözetet, nem adnak el.

A kétségtelenül öröndetes jelenségek mellett a fakereskedelemnek nagy sérelmei is vannak. Ujabbban a pénzügyigazgatóság ismét kötelezte az összes cégeket és fűrészüzemeket, hogy a felvásárolt gömbfa után az eladótól szedjék be a már egyszer törvénytelenül címén megtámadott és törölt két egész négytized könyvelési illetéket.

A beszédett összegeket név és mennyiség szerinti kimutatásban foglalva minden hónapban, forgalmi illetékekkel egyetemben fizessék be az illetékes adóhivatalba.

Az illetékesek a pénzügy rendelkezésével szemben arra az álláspontra helyezkedtek, hogy őket semmiféle törvény nem kötelezi adóbehajtásra. A kérdéses illetéket az eladónak kell fizetnie. Ők nem tudják a székelyi gazdától levonni a kérdéses illetéket, melyek rendszeres vezetésére tisztviselőt kellene alkalmazniuk.

A rendelkezés hatályon kívüli helyezése érdekében élénk mozgalmat indítottak a fakereskedők.

Általános és legnagyobb sérelem a rendezetlen deviza és kompenzációs ügy. Ezer rágódik a fakereskedelem. Nagyban befolyásolja

Az érdekeltek ellenállásán meghiúsul a gabona- monopólium terve

A földmivelésügyi minisztérium által összehívott értekezlet többsége a tavalyi rendszer mellett kívánja a buzaárak feljavítását — Nem kell sem a kenyérbélyeg, sem a lisztadó

Bukarest, február 20

Részletesen beszámoltunk azokról a tanácskozásokról, amelyek már hetek óta folynak a földmivelésügyi minisztériumban a jövő gabonatermés értékesítéséről és a gabonamonopólium bevezetésének tervéről. A miniszter maga elvben már magáévá tette Săbăreanu képviselő monopólium-tervezetét, de a többi érdekeltek nyomására a kérdést ismét bizottság elé kellett vinni. A bizottság legutóbbi ülésén

a süttöpar delegátusa erősen tiltakozott az ellen, hogy a kenyérre, vagy a lisztre bármilyen újabb illetéket rakjanak a gabonárák feljavítása érdekében.

A mezőgazdasági szövetkezetek szövetségének megbízottja a kiviteli prémiumok bevezetésére vonatkozó tervet helyesnek találja ugyan, de ellene van annak, hogy a kormány minimális eladási árat állapítson meg a buzára, mert ennek káros kihatása lehet az exportra. Fontosnak tartja, hogy a búzával bevetett területek túlzott kiterjedése ellen tegyen lépéseket a kormány.

Brancovici Emil professzor, a gabonaeportörök szövetségének elnöke lazább rendszer alkalmazását tartja szükségesnek és erre legalkalmasabbnak tartja a prémiumok bevezetését, de egyidejűleg a monopólium bevezetését is helyesli, mert attól azt reméli, hogy komoly buzamenyiségek fognak megmaradni exportcélokra. De

a monopólium sem garantálhatja a mezőgazdák számára, hogy minden kockázat nélkül művelhetik a buzatermelést.

A bizottság egy másik tagja, Mircea Costinescu szerint a terméskilátások egyáltalán nem olyan kedvezők, amint a minisztérium h'zi és határozottan ellenzi a buzatermelés fokozására

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostya-ban) van.

Kapható
gyógyszerárakban és drogériákban

a közeli ezirányú kormányrendeletkezés az árat.

Szállításoknál vasuti nehézségek is vannak. Az utóbbi esztendőben nagy lendületet vett a csiki kőtermelés is. Sok bánya, számottevő munkáltszámmal dolgozik. A kőszállításnak évente 2000-2500 vagonra van szüksége. Így aztán a fások rendes időben nem jutnak a megrendelt vagonokhoz. A CFR kötelessége, hogy ezt az állapotot kiküszöbölje s ha forgalma emelkedett, állítson be újabb, megfelelő számú tehervozakat.

Jelen pillanatban a kezdődő adókiivetések kimenetelét figyeli érthető érdeklődéssel a fakereskedelem. Sok függ ettől. Ha a régi, égis-szofol rendszer szerint fogják megállapítani az adókat, úgy egzisztenciális csapás érheti a lendületben lévő, minden áron élni akaró fakereskedelmet és termelést.

Es végül: szorosan idetartozik, hogy most, amikor teljes erővel igyekeznek telepekre jutni a csiki fát, hirtelen, minden átmenet nélkül megenyhült az idő. Még három heti szánutra volna szüksége a csiki fának. Ugyáltszik azonban, hogy az idő másképpen akarja. Ez esetben siralmas vége lesz a jól és szépen indult fakereskedelemnek és termelésnek. Az üzemek feldolgozó képességét felerészben tudják csak kihasználni. A tavalyihoz viszonyítva fele áru kerül piacra Csikból. Minden bővebb magyarázat nélkül elképzelhető: mit jelent ez.

Még egyszer hangsúlyozzuk: Csikmegye fakereskedelme jelenleg az idő kezében van. Továbbiakban az fogja irányítani. Így ki tudja kiszámítani a következményeket?

tervezett akciót. Az értékesítés tekintetében azt hiszi, hogy a kiviteli prémiumok gyakorlatilag nem alkalmazhatók és inkább az 1934. évi rendszer fenntartása mellett van. Hasonlóképpen ellene van a Baicoianu-féle gabonaértékesítési tervzetnek, amely rendkívül megrágtatja a kenyeret. Javasolja, hogy a kormány szabja meg fix összegben a buza árát, amely aztán havonta 1000 lejjel emelkedjék. A búzát két minőségi osztályba csoportosítsák és a jobb minőségű áru kerüljön csak exportra.

A gabonakivitelből eredő devizák tekintetében Costinescu bizottsági tag azt kívánja, hogy azok felett az exportör teljes egészében szabadon rendelkezessen.

A gabonárák feljavítási akciójának finanszírozásához szükségesnek tartja, hogy a malmok, a szövetkezetek és a gabonaeportörök is járuljanak hozzá, míg az esetleges veszteségeket kenyéradóval és lisztilletékekkel lehetne fedezni. Hasonló értelemben szólalt fel Emandi is, aki szerint a Baicoianu-féle tervzet milliárdos kiadásokat jelentene az állam részére, amelyeket sehogyan sem lehet visszaszerezni.

A monopólium ellen szólalt fel a bizottság többsége, mire annak javaslatja, Săbăreanu kijelentette, hogy nem tartja fenn továbbra is a javaslatot, habár az a meggyőződése, hogy előbb-utóbb ugys oda fognak fejlődni a dolgok. Megállapítja, hogy

a bizottság többsége állami vásárlásokkal és kiviteli prémiumokkal kívánja a buzaárak fenntartását biztosítani.

Ennek megfelelően Sassu miniszter külön albizottságot jelölt ki, amely a gabonaértékesítési tervzetet kidolgozza a különböző oldalról tett előterjesztések figyelembevételével.

KONVERZIOS TANACSADO

A rovatba tartozó megkereséseket kérjük közvetlenül dr. Tanódy Endre
Bukarest, Str. Nifon 25 címre küldeni

052.302 Róth József, Adamos. Az ön kártérítési követelése nem esik konverzió alá, miután bűncselekmény által okozott kár megtérítéséről van szó és — amint írja — jogerős büntető ítélet van. Ezt a törv. 69 szakaszának c. pontja világosan mondja. Igaz, hogy a végreh. utasítás 2 szakasza ezzel ellentétben úgy rendelkezik, hogy a bűncselekményből származó tartozás is konverzióba esik, de ez ellentétes a törvénnyel és a bíróság nem alkalmazhatja. Kérjen végrehajtást a marasztaló ítélet alapján, aztán az adós vitassa az ő konverziós jogát. A bíróság előtt ezt eredményesen nem érvényesítheti.

„Vidéki Takarékpénztár.” A beküldött kérdésben az intézet előre bocsátja a következő észrevételeket és kérdéseket: Házingatlanok városi jellegét mi adja meg? Az ingatlan városi, vagy falusi fekvése, vagy pedig az, hogy házadó alá esik, esetleg a házadó ki is lett róva? Megjegyezi a kérdező intézet, hogy falusi házingatlanok 3 lakrészig, amennyiben a tulajdonos és családja lakja, adómentes. Hivatkozik az intézet a végreh. ut. 30 szakaszának a. pontjára, amely szerint városi adósok azok akiknek ingatlanja az adótörvény 13. szakaszának megfelelő épületadó alá esnek, tekintet nélkül az ingatlan fekvésére, de csak akkor, ha a tulajdonos a törv. 1. szakasza értelmében vett mezőgazdának nem tekinthető. Végül idézi a törv. 8-ik szakaszát, amely szerint a gazdaadós, ha városban, vagy külvárosban épületadó alá eső házingatlan van, törvényes időben deklarációra van kötelezve, ha a konverziót élvezni akarja. Mindezek után azt a kérdést veti fel, hogy az a gazdaadós, akinek falusi községben 3 lakrésznel nagyobb, tehát épületadó alá eső házingatlan van, kötelezve volt-e deklarációra és ha ilyet nem adott be, elveszti-e konverziós jogosultságát? A legutolsó kérdésre csak nemmel lehet válaszolni. A törv. 8-ik szakaszában a hangsúly azon van, hogy az ingatlan városban, vagy külvárosban fekszik és csak ilyen ingatlan tulajdonosát kívánja meg a deklarációt. Ugyanebben a szakaszban az is van, hogy az ilyen ingatlanok épületadóval terhelhetőnek kell lenniük, de mert a városban, vagy külvárosban fekvő házingatlanoknál nincs megkülönböztetés a három lakrésznel nagyobb vagy kisebb ingatlanok között, ez a kérdés ide nem vonható be. A végső kérdés nem függ össze a házingatlanok városi, vagy falusi jellegével, mert ennél az intézkedésnél a törvény városban fekvő in-

gatlannal, illetve házról beszél. Nyilvánvaló, hogy falun fekvő házingatlan, tekintet nélkül arra, hogy milyen adó alá esik, nem kötelezi az adóst bejelentésre. Az előzetes kérdések és megjegyzések nem változtathatnak ezen a megoldáson és nem is hozhatók összefüggésbe az utolsó kérdéssel. A konv. törvény szerkezetében nem a házingatlan városi, vagy falusi jellege dönt, hanem az adós szubjektív körülményei, amelyek szerint az adós lesz falusi, vagy városi adós. Például a törv. 1. szakaszának b. pontja szerint falusi adós, akinek lakóháza van, tekintet nélkül annak fekvésére, ha az adós egyben kétkézi földmunkás. Az idézett 30. szakasz szerint pedig városi adós, akinek falun van épületadóval terhelhető ingatlan. Tehát lehet városi ingatlan alapján valaki falusi adós és falusi ingatlan után városi adós. Mindkét esetben házingatlanról van szó és nyilvánvaló, hogy nem az ingatlanról van „jellege”, hanem az adós. Ami végül azt illeti, hogy a falusi házingatlanok egyik csoportja épületadó alá esik, a másik nem, ugyancsak nem befolyásolja a kérdés elbírálását. Valamelyes ingatlanadó alá minden ingatlan esik, ha nem mentes. A három lakrésznel alóli falusi ház tehát adómentesnek tekinthető, vagy földadó alá eső ingatlan, amint a valóságban a hozzá tartozó telekrész földadóval van megróva. Ellenpéldája ennek az álláspontnak, hogy a három lakrésznel kisebb falusi ház tulajdonosától senki sem fogja elvitatni a konverziós jogosultságot és csak arról lehet szó, hogy amennyiben más ingatlan nincs, városi vagy falusi adós lesz, attól függően, hogy kétkézi földmunkás, vagy sem. Mindezekből világos a felvetett mellék-kérdések alárendelt jelentősége és egyben az is, hogy falusi ház tulajdona, semmi körülmények között nem kötelez deklarációra.

062.507. Papp Alexandru, Ploesti. A kisiparosok követelése nincsen kivéve a konverzió alól. A tör. 69-ik szakaszának i. pontja szerint kivételek „a kézimunkások követelése”. Lehetnek olyan esetek, mikor a kisiparos követelése ezen rendelkezés alá vonható. Például a kovács lovat vasal, két, szekeret javít a vevő anyagából. Vitásabb kérdés, ha anyagot is ad és segédjével végezti a munkát. A legvalószínűbb az, hogy kézimunkás alatt a törvény csak bér munkást értett és a bérköltséget mentesítette a konverzió alól. Ebben még nincsen bírói gyakorlat és felsőbbbírói gyakorlat nem fog kialakulhatni, mert kis összegekről van szó, az ilyen perek nem jutnak felsőbb bíróságok elé. Ha az adósai nem fizették az e.ső részletet, akkor legjobb lesz, ha bevárja, hogy a másodikikat is elmulasztják, amikor is a követelés ötven százaléka azonnal esedékes a falusi adósoknál, hetven a városiaknál. Adósai nem voltak bejelentésre kötelezve, ha 20 holdnál kisebb ingatlanuk van, kivéve, ha városban is van házuk. Így általánosságban nem lehet tanácsot adni, hanem minden egyes adósnak a helyzetét külön kell vizsgálnia.

B. L., Brassó. Leveléből láthatóan ön ismeri

a törvényt és így tudja, hogy amennyiben az adósnak a szülője, jelen esetben az édesanyja falun lakik, nem kell igazolni az egyes adóalapok közötti arányt. Viszont — mint írja — ön városban lakó kisiparos és így sajnos egyáltalán nem élvezhet konverziót. Feleségének a szülei, — akik falun laktak, már 1933-ban elhaltak, tehát nem lehet arra hivatkozni, hogy ez a falun való lakás 1934 április 7-ig tartott, amint a törvény megkívánja. Felesége azonban valószínűleg ugyanis konverzióba esik, ha adóalapjából levonják a saját házában elfoglalt lakásra eső jövedelmet. Mindenesetre ott kell ügyvéddel megvizsgáltatni a helyzetet.

— Primăria comunei Turcheș —
No. 151/1935.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY
Ezton közhírré tesszük, hogy 1935 március 18-ik napján d. e. 10 órakor a Brassó megyei Türkös községben nyilvános árverésen, zárt és lepecsételt ajánlatok után eladásra kerül mintegy 2500 köbméter fenyőfa, a Timiş erdő III. sorában lábbon állva. A becslési ár 135 lej köbméterenként.

1935 március 19-ik napján d. e. 10 órakor nyilvános árverésen kikiáltással eladásra kerül mintegy 30 parcella lábbon álló bükkfa, a „Vărăvoia” nevű erdőben II. sorban. Mind-egyik parcellán mintegy 20 köbméter van. Becslési ára köbméterenként 60 lej.

Az árverések Türkös községhez tartozó területen lesznek megtartva.

Az eladás a nyilvános számadási törvény 88—110 paragrafusának figyelembevételével történik. Óvadékként az ajánlott ár 10%-a teendő le. A költségvetés és részletes árverési feltételek a község elöljáróságánál megtekinthetők.

Turcheș, 1935 február 13.

Primar:

G. Bobeș

Jegyző:

Nicolae Străvoiu

Erdélyi Bánát, esetleg Orománia területére személyes orvospromagandával már foglalkozott, libera-practicával rendelkező

okleveles gyógyszerészt keresünk.

Ajánlatok „Gyógyszerész” jellegre Rudolf Moschehoz, Arad küldendők

MEGVÉTELRE KERESÜNK

használt, de üzemképes, hetvenhatos nyomtáru 50 — 60 Hp 3 vagy 4 csat. lós **MOZDONYT** és 8 pár. 10 tonna hordképességű **tűzifaszállító platót.**

Ajánlatok:

București, Casuta Postala 93.

PETRÁNYI FERENC:

Virág- és diszkertészet

160 szövegképpel, 357 lap. A szerző a m. kir. kertészeti tanintézet rendes tanára. Ez a könyve most jelent meg és teljesen a mai viszonyoknak és ízlésnek megfelelően írta meg. Művét kezdők is használhatják. Ára 264 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában. Vidékre a portót felszámítjuk.

Rádió-könyvek

Molnár-Jovitz: Rádiósok könyve. A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése 373 ábrával. Ára 158 lej
Magyar Endre: Amatőr-laboratórium. Rádiótechnikai mérések 185 ábrával, 15 táblázattal és számos ki-dő-gozott példával. Ára 79 lej
Molnár János: Hibakeresés és készü-lék karbantartás 104 ábrával. Ára 66 lej
Molnár János: Anódpótlók építése és kezelése. 115 ábrával és 14 mé-re-tézési táblázattal. Ára 66 lej
Jóvitza György: Az árnyékoltrácsu csövek és azok alkalmazása. 81 szövegábrával. Ára 53 lej
Balló: Elektromos vezetékek mé-re-té-zése. Ára 27 lej
Balog: Rádió telefon. Ára 20 lej
Balog: Rád-ókészülékek szerelése és számítása. Ára 33 lej
Balog: Hogyan használjunk hálózati áramot rád-ókészülékünk-höz. Ára 40 lej
Most már értem a rádiót. Ára 33 lej

Kapható:

Brassói Lapok Könyvostályában
Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban

Kinek jövője ér valamit, használjon:

Ha Kolozsvárra utazik,

okvetlenül keresse fel az Erdélyben egyetlen szakszerű vezetés alatt álló

francia diétás éttermet

Calea Victoriei 39.

Cukor-, vese-, gyomor-, epe bete-geknek nélkülözhetetlen

A közelgő tavaszi Palesztina és a közelkeleti utazásokhoz jelentkezzen a dr. MIBASHAN ur vezetésével álló, legjobban bevezetett és lelki-ismertető keleti utazási irodához, a

„KEDEM”-céghez

A POLISH PALESTINE LINE

vonat romániai vezérképviselője

A PALESTINE ORIENT LLOYD

világhírű utazási vállalat a Román Házazási Társulat és más keleti és palesztinai, keleti utazási irodák vezérügynöksége.

Bizalommal forduljon:

„KEDEM”-céghez, București, Str. Colței 1., etaj I. Telefon 3 21 60, valamint ennek fiókjaihoz az ország területén

Női divatszalonok
Férfi divatszabók
Női kalapszalonok

gyermekruha varrodák, fehérneművarrodák
figyelmét felhívjuk arra, hogy a legújabb

tavaszi divatlapok

igen nagy választékban kaphatók a Brassói Lapok Könyvostályában

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árajegyzékeinket.

FIGYELEM!

OLCSÓBB LETT A CAOLA SZAPPAN

1 NAGY CAOLA SZAPPAN, ÖSSZESEN LEI 1 DOBOZ CAOLA VITAMINOS KRÉM **30.-**

A CAOLA SZAPPAN

a legjobban illatosított leg-
kiadósabb neutrális pipere-
szappan.

A CAOLA VITAMINOS KRÉM

fiatalit és szépíti az arcot
minden család nélkülözhetetlen
bőrápolószere.

TEGYEN ÖN IS EGY KISÉRLETET!

* CSAK SZÜZLETBEN KAPHATÓ! *

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés megismertetésénél 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizeten-
dők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Szenaprést vennék. Közveti-
tőt díjazok. Senior Singer Zol-
tán, Dej. 1700

Allást keres

Intelligens urinő állást keres,
mint háztartásnő, vagy anya-
helyettes, egyedülálló urnál.
Ajánlatokat „Megbízható” jel-
legre a brassói kiadóba kér.
1685

Vegyes

Csikszentmiklósi Illyés esa-
lád címere nemesi levele ku-
tyabőrön megtalálható. Boch-
kor Ilona nyug. áll. tanítónő-
nél, Szumuleu, jud. Ciuc. 1705

Bukarest

Dr. Bihary rendel bőr-, vér-
nemibetegeknek 10—1-ig és
8—8-ig. Diathermia. Kétfény.
B-dul Brătianu 9. Scara B.
Telefon: 419/89.

Dr. Botvinik berlini specia-
lista bőr- és nemibajokban.
Rendel: 12—2, 5—8-ig. Vasár-
nap 9—10-ig. Bukarest, Piața
Rosetti 6. (Bulev. Carol). Te-
lefon: 3/34—11. 20142-b

Pénzt folyósítunk azonnal
tármilyen összegben minden-
remű ékszerre és egyéb ér-
téktárgyra. Legmagasabb áron
vásárolunk aranyat és min-
denemű használt ékszert.
„Lombard” Sf. Jonică 11.

Mindent ingyen olvashat el-
sejéig, ha most beiratkozik Mi-
nerva kölcsönkönyvtárba;
azonnal naponta kölcsönözhet,
előfizetést csak elsejéitől szá-
mitjuk (Victoriei 50 Passage.)
20276-b

DOCTOR ANA ALESKE. Női
bajok és szülészet. Keze és
operációk. Elektroterápia. Hi-
vatalnokoknak és munkások-
nak kedvezményes árák. Ren-
delés 8—12-ig és 4—8-ig.
Bulevardul Maria 2. Bărăței
sarok. 20278-b

DOCTOR GRUBARG. Bécs-
ben specializálva. Nemibajok,
szifilisz. Nőbetegségek. Fo-
lyások és komplikációk. Im-
potencia. Elektroterápia. Ana-
lizisek. Mérsékelt honorárium.
Rendel: 11—2-ig és 5—8-ig,
Bulevardul Carol 43. 20279-b

Keresek azonnali belépésre
paplan- és ágynemű eladásban
jártság ügyes nőt, aki a román
nyelvet perfekt bírja. Luxor
plapomarie, Szűcs D. Calea
(Victoriei 50. Pasajul Imobiliár)
20277-b

BIRI NENI szakácskönyve
egyetlen háztartásban sem
nélkülözhető. Ára kötte 100
LEJ. Megrendelhető a Bras-
sói Lapok Könyvostályától.

A HAZUKRASZAI KEZI-
KÖNYVE. Krékné kitűnő
munkája alapján a legegyszer-
űbb és a legkülönlegesebb
tésztaikat mindenki házilag ké-
szítheti. A legjobb cukrászda
otthon negyedóránnyi költséggel
Ára félvaszon kötésben 40 lej.
Brassó. Kapu-utca 56—58, az
udvarban.